

CONSERVEM ELS JARDINS DE CIUTAT

Entre les tasques que m'encarregarem com a regidor del PSM a l'Ajuntament de Ciutat figura la conservació de Parcs i Jardins. De tots és ben sabut que consta com una de les reivindicacions més sentides pels ciutadans. Però fins ara moltes han estat les dificultats que ens han impossibilitat dur-ho endavant de forma satisfactoria. Comptem amb 1.070.000 m² de parc forestal a Bellver i amb 143.051 m² de jardins i parterres. Per a tot això tenim només 39 persones amb una mitja de 53 anys i dels quals només 21 fan feina als jardins com a jardiners. Per conservar-ho tot com cal serien necessàries uns 88 jardiners, i si es volgués conservar tot el que encara no està adequant com a zona verda però ho pot ser, serien necessàries uns 20 treballadors, segons els informes dels serveis tècnics. La primera dificultat és, per tant, la manca de personal.

Una altra dificultat fins ara ha consistit en la manca de liquiditat de l'Ajuntament que ens ha impossibilitat aconseguir tot tipus de materials (fens i altres adobs, "mangueres", eines, maquinària petita, cordes, etc...) encarregats per valor de dos milions i mig el mes d'octubre de l'any passat i que encara els podem esperar. Les cases no ens ho han volgut subministrar.

Si hi sumem la impossibilitat de contractació de personal que fins ara hem tingut i el fet que a l'Oficina d'ocupació no es trobassin aturats subvencionats com a jardiners per a cridar-los utilitzant el decret de col·laboració entre l'INEM i les corporacions locals, tot això ens dona una visió més o menys clara dels entrebancs que hem tingut d'entrada.

Però des de fa temps, molts de mesos, estem intentant trobar-hi una solució eficaç i popular. Els primers contactes els tinguérem amb les entitats ciutadanes per anar cercant conjuntament quina seria la millor fórmula per a la conservació de les zones ajardinades. Fèrem diferents reunions i consultàrem, sense solucions preconcebudes. Aquesta és i ha estat sempre la

forma d'actuar nostra com a PSM. I ens va parèixer que per començar s'haurien de combinar tres coses:

1.- L'empresa privada per als jardins més especialitzats (ex. Hort del Rei); però sense donar-li la possibilitat del monopoli ni hipotecar la conservació per a sempre, sinó per un determinat temps.

2.- Per a les zones verdes de les barriades i altres menys complicades del Centre es formaria una o varies cooperatives de treballadors.

3.- La resta, inclòs el viver municipal, la cuidarien els jardiners de l'Ajuntament.

Eboçat l'esquema i ben vist per la Comissió de Vies i Obres i pels diferents partits de la majoria, es començaren els contactes, oferint una bona llista de jardins -vint en concret- a l'empresa privada (la PDEM), acompanyada d'una oferta econòmica. L'estudiaren i no acceptaren ni l'oferta econòmica ni tot el plec de condicions. Acceptada la negativa, les portes queden obertes a empreses concretes, com actualment n'hi ha una amb la qual mantenim contactes per a la conservació de l'Hort del Rei i la Plaça de la Reina.

Els altres contactes que continuarem fent amb les entitats ciutadanes, l'Assemblea d'aturats i la Sapiència. El fruit de tota aquesta recerca essent el següent:

a) La creació d'una cooperativa de treballadors impulsada per les Associacions de Veïnats la qual de moment constarà d'unes 20 persones i serà ampliable en un futur.

b) La formació d'una cooperativa de 7 treballadors de l'Assemblea d'aturats i també ampliable en un futur.

c) La creació d'un grup, també a nivell cooperatiu, de la Sapiència.

El primer grup s'encarregarà d'unes 35 a 40 zones ajardinades i parterres. El segon, d'unes 12 a 15; i el tercer es cuidarà bàsicament de la conservació i neteja del Bosc de Bellver i es durà a

terme amb aquest tercer grup una labor-teràpia dirigida per monitors especialitzats.

Aquestes tres cooperatives, encara que les hàgim impulsat nosaltres, seran totalment autònomes i cadascuna tindrà els seus propis estatuts de funcionament intern. L'Ajuntament contractarà amb elles els diferents serveis, que de moment es reduiran als dels jardins, però que ben prest podran ésser ampliables a altres activitats municipals. Al manco, aquesta és la idea que tenim del grup d'acció municipal del PSM.

Les tres cooperatives tendran assessorament tècnic propi i abans de començar la seva activitat els farem un curs de quinze dies als nivells teòric i pràctic a fi que puguin anar-se entrenant en aquesta tasca tan urgent per a la nostra ciutat.

Un altre element bàsic per a dur-ho endavant és el pressupost. Segurament per aquest any es destinaran a parcs i jardins quasi 60 milions de pessetes, els quals ens servirán per a remodelar

diferents places i posar en marxa les cooperatives de treballadors.

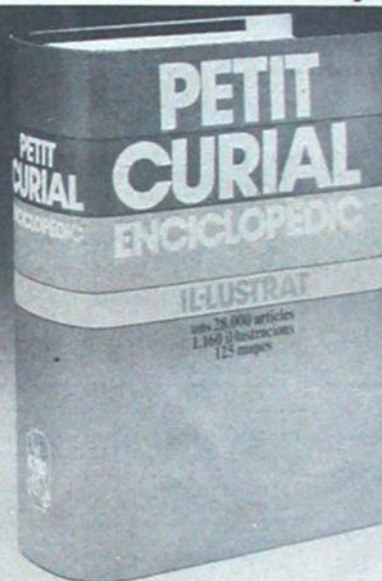
Ea ben vera. Com alguns diuen, l'experiència pot fracassar. Seria lamentable tant pels qui l'impulsam d'una forma més directa, com per les Associacions de Veïnats, la Sapiència i l'Assemblea d'aturats. Però no creim que els que som veritablement d'esquerra hàgim de començar les coses desconfiant del poble i confiant només en els que ben prest podrien formar un monopoli en la conservació dels jardins de Ciutat. Esperam que les diverses entitats interessades estaran alerta i ens ajudaran en aquesta experiència, en la qual estam interessats tots els ciutadans que creim en les coses que neixen d'abaix, que es creen i es regeixen democràticament i pretenen un millor servei al poble. Volem conservar els jardins, creant des d'abaix floes de treball. També això és una responsabilitat de l'Ajuntament.

Jaume Obrador

S'Hort del Rei, un dels jardins ben conservats.

"Curial Edicions Catalanes us anuncia unes novetats importants:

La primera enciclopèdia manual en llengua catalana"

RANDA 9

Homenatge a Francesc de B. Moll
Volum I

Dirigida per Josep Massot i Muntaner

Properes estrenes el mes de juny en...

THEMROC "EL CAVERNÍCOLA URBANO"

"MANDO A LA MISERIA EL TRABAJO"

"TRANSFORMA SU PISO EN CUEVA"

"SE LO HIZO CON SU HERMANA..."

"Y SE CENÓ A UN GUARDIA."

UN FILM DE CLAUDE PARALDO

"Al servicio de la mujer española"
de Jaime de Armiñán

"LIBRO DE LA SELVA"
de Walt Disney

ES TRENC: PRIMERA PASSA CAP A LA VICTORIA

Important actuació d'Entesa Campanera Independent

Al n.º 5 de "Mallorca Socialista", precisament el mes de juny de 1978, aixecàvem fort la nostra veu amb grans titulars a primera pàgina posant un toc d'atenció per a la salvació d'Es Trenc. Avui, després de dos anys llargs de tira-i-afusca, aquesta zona de Campos torna a esser notícia. Quan semblava ésser definitiva l'aprovació de la urbanització per part de l'Ajuntament de Campos, el batlle (UCD) va sorprendre a propis i estranys, retirant la proposta inicial de la comissió d'urbanisme, a la qual l'Entesa Campanera Independent hi presentava una camena a la totalitat, per una altra en que s'ajornava el tema fins a la definitiva redacció del Pla General de Campos.

L'ajornament de la proposta no es donava per casualitat ni per pur caprici personal, ja que el batlle en reiterades ocasions s'ha manifestat favorable a la urbanització. Al referit plenari es donava una primera passa cap a la victòria final, però l'UCD té l'esperança posada encara en l'especulació i destrucció paisa-

gística. La pressió popular, així com els escrits dirigits al President Albertí i al conseller Pascual i els precs i preguntes dels partits d'esquerra en el Consell de Mallorca, foren encomanar una prudent retirada inicial a l'UCD-Campos, la gran derrota, mentre que la gran victòria era per l'Entesa Campanera Independent i el sector popular que representen, sobre tot per haver sabut aguantar la guàrdia ben alta i no afuscar gens ni mi-

ca en la lluita per Campos. L'Entesa Campanera va saber moure's a fi de captar totes les dades tècniques que exposaren al plenari conflictiu l'argument, junt amb les aportacions i cartes atreïdes pel Senador Gregori Mir, el Partit Socialista de Mallorca i el GOB, l'argument aplaudits pel nombrós públic que aquesta vegada no hi cabia, al saló.

Però, com ja dèiem abans, aquesta primera passa cap a la

victòria no significa la final. L'Entesa Campanera Independent, així com totes les organitzacions populars que li fan costat, hauran de seguir a l'aguait, preparant-se ben fort per a lluitar la darrera i definitiva batalla, on la defensa d'Es Trenc i Ses Covetes, Campos i Mallorca, perquè al cap i a la fi tothom hi sortirà guanyant.

Joan Perelló

TURISME I MEDI AMBIENT

Dins l'àmbit de "Turisme i medi ambient", corresponent a les Segones Jornades d'Ecologia i Política, celebrades a la Ciutat de Mallorca els dies 7, 8 i 9 de desembre de 1979, s'ha arribat a les següents conclusions generals:

1.- La pràctica massiva del turisme és un fenomen contemporani típic dels habitants de les societats desenvolupades, les bases del qual són en l'atenció social cada vegada més gran donada a l'ocupació del "lleure" o "temps lliure" i en l'interessat foment de les activitats de l'"oci" com a forma de recuperació de la força de treball. A recer del turisme de masses ha sorgit una formidable indústria turística amb una extensió que ha provocat moltes conseqüències ambientals negatives, entre moltes d'altres problemes.

2.- En principi, els ecologistes no som contraris al turisme, entès com a activitat d'intercanvi cultural i humà entre les persones i com a coneixement dels costums, peculiaritats i usos socials dels pobles. Emperò, si que manifestem el nostre rebuig a les formes turístiques vigents, basades en la degradació de l'intercanvi cultural, l'estandardització de les possibilitats personals d'expansió creativa i el fort impacte damunt les riqueses naturals, històriques i artístiques. En resum, repudiam la indústria turística per quant retalla les possibilitats creatives del temps de lleure i comercialitza per al seu benefici particular el patrimoni col·lectiu.

3.- Tant en el cas del turisme litoral com en el del turisme en zones de muntanya —les dues formes típiques de l'actual fenomen turístic—, es fa palesa una tendència en creixement a la privatització per a usos molt limitats de nombrosos béns públics: paisatge, costa, aigua, sol, etc. Els ecologistes ens manifestem contraris a aquesta actitud de la indústria turística, ja que pensam que l'ús d'aquests béns amb fins recreatius ha de fer-se en funció dels interessos públics de tots els ciutadans, tenint esment de la conservació i gestió adequada.

4.- El procés turístic, en la manera tal i com avui es dona, conté en el mateix la llavor de la seva destrucció. L'afluència de turistes genera la construcció d'edificacions, carreteres i d'altres serveis que arriben a les belles naturals de la zona, torben la tranquil·litat i roben les possibilitats de rebre el sol o la visió de les muntanyes. D'aquesta manera, el mateix procés turístic arruïna les possibilitats i els recursos damunt els quals s'aguantava. L'impacte més gros es produeix damunt moltíssims béns naturals i sobre formes d'organització social i econòmica tradicionals (comunitats pageses, ramaders, pescadores...). Llamentablement podem constatar alteracions ambientals, com les següents:

- Urbanitzacions indiscriminades, sense atènyer-se a cap ordenació territorial.
- Destrucció o alteració d'ecosistemes d'alt valor (maresmes, salines, albuferes, dunes, etc.).
- Contaminació de les platges i de la zona marítima costera, degut als abocaments dels residus dels nuclis turístics de població.
- Privatització del litoral degut a la construcció de ports esportius, acotació de zones per al nudisme organitzat, etc.
- Privatització d'àrees de muntanya degut a la construcció d'instal·lacions d'hivern, estacions d'esquí, telecadieres, etc.

- Destrucció dels modes de vida relacionats amb el sector primari, sense ni tan sols donar opció a les diferents comunitats a alternatives d'aprofitament i gestió dels recursos naturals, amb la consegüent subtracció de superfícies agràries d'alta rendibilitat, riqueses pesqueres i de marisc, etc.

- Creació d'unes xarxes de transport al servei de l'automòbil privat, fomentant-se les autopistes i les carreteres ran de la costa.

5.- Contra tot aquest seguit d'alteracions, ens manifestem a favor d'una expansió creativa i gratificant del turisme, que no degradi els béns públics que s'adrecen, d'una forma ordenada, a la satisfacció de les necessitats recreatives de tots els ciutadans. Això implica nombroses propostes, d'entre les quals en destaquem les següents:

- Ordenar l'oferta turística en funció de les necessitats dels sevacionistes de les riqueses naturals i artístiques.
- Procedir a una política restrictiva allà on la pressió de la demanda turística ho faci aconsellable, a fi de no alterar els béns públics.
- Concebre una adequada ordenació del territori, que garantisqui la inexistència d'alteracions.
- Fer les ciutats habitables, a fi d'impedir dins el possible el fenomen de les segones residències, generalment d'impacte negatiu.
- Afavorir la integració harmònica de les comunitats humanes amb els elements, a fi de facilitar l'intercanvi cultural ple i creatiu.

CONEIXER LA NOSTRA ALIMENTACIÓ

per: Aina Lluïcia Clar i Mikel Mantxola

Cada vegada són més els homes que es van sensibilitzant de les constants agressions que es fan a la natura, de mà dels mateixos homes, i de les greus repercussions que poden tenir per a tots. Però les mateixes persones que han pres consciència d'aquests fets, poques vegades han aprofundit abastament per adonar-se'n que natura i home són una unitat integral indissoluble, poques vegades s'han mirat ells mateixos com a part de la natura i han vist la necessitat de frenar les agressions que els errors produïts per una granada de segles de civilització han produït a totes les funcions vitals de l'home com a ésser viu. Dins aquestes funcions l'alimentació ocupa un lloc ben important, malgrat que no és l'única a tenir en compte.

En general, l'home no dona importància a la seva alimentació, un fet que es dona tres, quatre, o fins a cinc vegades al dia, però del que no en sap res. Preocupat, en el millor dels casos, per la contaminació que l'envolta, es contamina voluntàriament ingerint quantitats molt perilloses de tòxics, amagats sota diferents formes.

La nostra forma d'alimentació hauria d'ésser aquella que ens dictés el nostre instint natural, emperò, tots els segles d'ali-

mentació incorrecta han atrofiat aquest instint fins al punt de fer-lo desaparèixer quasi per complet. Arribats aquí, la solució que ens resta és la investigació i l'observació profunda de les lleis naturals per tal de trobar la nostra identitat com a forma viva.

Les normes generals per a una millor alimentació no són complexes. Han de partir d'una disposició mental oberta a les lleis naturals, procurant destruir allò que és pur d'allò que és sols un engany comercial —perquè fins aquí ha arribat el poder d'aquesta civilització destructora—. Tenint això clar es pot fer un resum dels principals errors que cometem, el primer dels quals és que menjem amb excés; hauríem de fer un màxim de tres menjades diàries, encara millor si són dues, i de menor quantitat.

1.- Els productes industrials; no són adequats per a l'home, ni per a ningú, per moltes raons: —Perquè han perdut la seva vida (en el cas que abans en teníem).

—Perquè es conserven a base d'additius que són totalment rebutjables per al nostre organisme. Aquests additius: conservants, colorants, aromatitzants, emulsionants, etc., tenen una doble funció negativa. Per una

banda són la màscara i els perfums que on ens permeten reconèixer una matèria morta, i gràcies a ells ingerim qualsevol cosa, enganant el nostre instint, sols perquè té bon gust, bon color, bona presència, etc. D'altra part hi ha el mal que fan per ells mateixos, i que llurs graus de toxicitat particulars, es veuen potenciats endemés per la seva actuació conjunta. Espanya és un dels estats que més llibertat a donat per a la incorporació d'additius i substàncies de tota casta que ja són prohibides a altres països. Però el problema va més enllà.

—Perquè en molts de casos són aliments sintètics. No hem de fer cas dels retòrics grossos que indiquen vitamines de tal o qual tipus. Es dins l'aliment viu que trobarem les vitamines, no sintetitzades a un laboratori químic.

El podria fer molt llarg parlar dels inconvenients de tota casta que tenen els productes industrials. Aquí n'omem intencionalment donar-ne una idea global.

Les drogues de qualsevol tipus. — Entre elles les més importants, per la negligència amb que es prenen són el tabac i l'alcohol, així com el cafè, el te i el cacau. Creen hàbit i són degeneratives. No cerquem excuses

puerils quan tots podem veure amb claredat, el manco que són nocius, i si ens ho pensam més, veurem fins a quin punt els oferim, com a un deu sanguinari, la nostra salut i la dels nostres fills. D'altra banda, els qui tenen un grau elevat de consciència social, haurien de veure que estan fent el joc al mateix muntatge que rebutgen, i ho fan amb allò més íntim que poden posseir: el propi cos, al qual cal tenir un gran respecte.

L'alcohol, el tabac, el cafè, el te, el cacau, no formen part de la dieta natural humana, són vici creats que han contribuït en bon grau a la degeneració de la nostra espècie, i a fer l'home esclau dels sedants i excitants, desbordant el seu desenvolupament particular, creatiu i individual. Carnada per als laboratoris farmacèutics i les grans firmes comercials.

El sucre, la sal, les farines refinades... En primer lloc s'ha de dir que dins la fruita i la verdura fresques s'hi troba prou sal i sucre per a cobrir les necessitats del nostre organisme, però, endemés d'això, la que consumim, ja elaborada, té molts més d'inconvenients a conseqüència de la seva manipulació. La nostra societat, tan exquisida ella, ho refina tot: la sal perquè no sigui homida; les farines i el sucre, tan blancs; l'arròs i tots els cereals; l'oli, etc. Amb això el que es fa és rompre la integritat dels aliments, separant uns elements d'uns altres ja prou pensats per la natura per prendre's plegats; les desequilibren i quan les ingerim desequilibram el nostre organisme, creant carències d'unes substàncies i sobrecarrega d'unes altres, i així ens trobam, per exemple que dins la dieta que avui és usual, es pot tenir un excés d'hidrats i estí mancanc de vitamines i de sals minerals.

La sal, la privem del magnesi, i en el procés d'assimilació, el nostre organisme ha de robar aquesta substància a les nostres reserves. Llevem als cereals la fibra vegetal i el germen, menjant

LLEGIU

ÚLTIMA HORA

DUES EDICIONS DIÀRIES

C. O. P. E.
MALLORCA

RÀDIO POPULAR DE MALLORCA

és popular i és de Mallorca

(Passa a pàg. 15)

PARC DE LA MAR

"Parc sí - parking no" fou la voluntat popular ciutadana i il·lenca. I cada pic és més urgent el mar i el respecte a la clara voluntat dels ciutadans que ja han pagat molt i molts d'anys

Pere Nicolau: "Fer el Parc costa tant com tres quilòmetres d'autopista"

"Fer el Parc de la Mar costa tant com construir tres quilòmetres i mig d'autopista. Un debat ciutadà ha de partir d'aquest fet quan es planteja l'aspecte financer del Parc. Plantejar-se el dilema o Parc o equipament de barriades és demagògic. Seria la mateixa cosa que dir, "o resollem l'atur o feim guarderies", quan les dues coses són urgents i importants. A més a més el Parc de la Mar és més a un altre nivell, el de "o Parc o tres quilòmetres i mig d'autopista" o al de "o Parc o Directisme", ens digué Pere Nicolau, un dels components de l'equip guanyador del projecte del Parc a preguntes de "Mallorca Socialista". I afegí: "el Parc de la Mar constitueix un equipament per a tota la ciutat i el projecte s'ha d'emmarcar com a resposta a la necessitat de resoldre la contradicció entre l'autopista i el conjunt històric-monumental tant a nivell funcional com a nivell estètic".

Després de l'aprovació pel Ple municipal de Ciutat del passat 25 d'abril del projecte de realització del Parc —quan ja han passat sis anys des que es digué que s'havia de fer qualsevol cosa dins l'espai robat a la mar entre les murades i l'autopista— ha quedat obert el debat sobre la manera de fer-ho. El batlle explicà que hi havia dues possibilitats: O realitzar-ho tot d'una sola vegada, en dos anys, o fer-ho en sis fases que ocuparien quatre anys. I que la decisió la prendria l'Ajuntament després d'escoltar les entitats ciutadanes, i els diferents parers.

Nicolau opina que la millor cosa seria construir-ho tot d'un cop però que això pareix utòpic degut a la situació de la tresoreria municipal i que per altra part fer-ho en sis anys quan el tema ha estat tant de temps estancat no pareix ésser un temps excessiu i més si tenim en compte que progressivament s'aniran proporcionant zones de parc per a ús dels veïns. La realització per fases resol, segons Pere Nicolau, dos problemes: El

del finançament i el de la seva progressiva utilització. "Es considera com un radi normal d'utilització d'un parc el d'un quilòmetre i mig al seu voltant. El parc cobreix així pràcticament tota la ciutat. Des de Son Espanyolet fins al Molinar s'hi pot accedir a peu. A més a més, per "Zócalo" i per boca d'un dels seus membres el Parc representa en realitat un àmbit de cent trenta mil metres quadrats ja que implica la revitalització de la platja de Ca'n Pere Antoni. "Els ciutadans hi podran anar caminant per nedar-hi sobretot els del cas antic".

RECOLLIREM TOTES LES SUGGERENCIES DELS CIUTADANS

"Zócalo" considera positiu i necessari un debat sobre el Parc. "Volem participar al debat oferint-hi tota la informació que ens demanin. I tenim intenció d'acceptar tots els suggeriments que es facin sempre que no atemptin contra l'esperit del projecte guanyador del concurs i avaluat per un jurat d'indubtable qualitat".

"L'HERBEI ES UNA MALA SOLUCIO"

S'ha dit que el debat a realitzar a Ciutat enguany sobre el Parc ha de ser-ho sobre la seva forma de realització i no sobre el projecte en si. I no per això han de sorgir crítiques a aquest pro-

jecte —crítiques que ja s'han escoltat— en el sentit que allò que necessita Ciutat és molt d'herbei perquè grans i menuts hi xalin, i no perdre l'espai en recobrar un tros de mar. Posats a debatre aquest punt, en Nicolau troba que "grans extensions d'herbei i arbres són una mala solució perquè costa molt de mantenir l'herbei i acabaríem posant tanques i cartells prohibint trepitjar-lo. I el Parc necessita ésser un lloc de passeig i d'esplai. D'altra banda Ciutat necessita una zona marítima on puguin passejar-se bota sense cap perill. Nosaltres no tenim por a la discussió del projecte. L'únic que ens fa por és a'hi faci demagògia a partir d'una manca d'informació del que ha de ser el Parc".

"El projecte —acaba en Pere— vol resoldre la contradicció entre l'autopista i el conjunt monumental format per les murades, la Seu, etc., tant a nivell estètic com funcional. I aquesta contradicció no es resol plantant molts d'arbres que tapin les murades i la mar. Perquè per fer això n'hi havia prou amb el projecte primitiu. Els qui critiquen el nostre projecte en realitat fan una campanya de suport als primers promotors del Parc amb apartament inclòs i de passada ens carreguen Sert, Miró, l'OCB, la Coordinadora d'Associacions de Veïns, a la Comissió del Patrimoni Artístic, a tots els qui feren costat amb el seu vot al nostre projecte".

Es evitant la saturació de les poques zones verdes de Ciutat.

Associacions de Veïns:

"Que els regidors vinguin als barris a parlar del projecte"

"Clar que ens agradaria que el Parc es realitzés d'una sola vegada i en un termini de dos anys, però ens pareix que això és impossible. Crec que tots coincidim que l'única solució per al Parc és acabar-lo amb les fases exposades pel batlle" digué Rosa Bueno a "Mallorca Socialista". Rosa Bueno transmetia d'aquesta manera el parer de la Coordinadora de les AAVV de Ciutat que el dia anterior s'havia reunit i tractat el tema a instàncies de "Mallorca Socialista".

dels barris. Si veuen resultats concrets en el seu barri. Ara, si no se'ls informa de forma directa o si en el seu barri no es resolten els seus problemes, llavors sí, afegeix Coordinadora.

"QUE ALTRES SECTORS BENEFICIATS TAMBE PAGUIN EL PARO"

I afegeix finalment Rosa

Bueno que no hi seria de més que a certs sectors que en sortiran beneficiats indirectament de la construcció, com el sector turístic, hi col·labori en el seu finançament, i que hi col·labori també l'Administració central ja que Ciutat aporta diners a tot l'Estat perquè aquí no ens sobre els diners.

La Coordinadora d'AAVV creu que un tema tan important com és el de retornar a la ciutat l'equilibri perdut en aquesta zona sigui objecte de difusió i discussió entre tots. "Per alguna cosa tan important i en l'actual situació econòmica requereix informar les barriades i que els veïns discuteixin i assumeixin la qüestió. Les Associacions de Veïns estan disposades a facilitar aquest debat convocant els veïns, posant a la seva disposició els nostres locals, i que s'informi del projecte".

ELS REGIDORS HAN D'ANAR A LES BARRIADES

I per això la Coordinadora d'AAVV creu necessari que tots els regidors arribin fins als barris de Ciutat a explicar el projecte del Parc. A discutir-lo amb els veïns i a recollir suggerències. "Perquè el pitjor que pot passar és que no hi hagi prou informació del projecte entre el veïnat. I els diaris no els lleixen tothom i molt sovint no expliquen tot el que els veïns haurien de saber. Tampoc creim molt eficaçes les taules rodones sobre el tema. Encara que s'hagin de fer no n'hi tancem prou. Els regidors no han de deixar de visitar les barriades".

QUE NO HIPOTEQUIN EL NOSTRE EQUIPAMENT

També per a Rosa Bueno, és demagògic plantejar-se el dilema "o Parc o equipament de barriades". "Es demagògic sempre que la realització del Parc no hipotequi els nostres barris per afany electoralista de l'Ajuntament. Per això no ens sembla que el pla de fases sigui el més adequat perquè fa possible l'atenció a les dues coses. Però el nostre parer és que si arriba un any difícil és millor posposar o fer més a poc a poc el Parc per deixar les barriades descuidades".

I ELS VEÏNS?

"No. Els veïns no cauran en la trampa del fals dilema entre Parc i equipament de barriades si veuen que l'Ajuntament es preocupa

Parc de la Mar: Pla d'etapes i una mica d'història

Un cop aprovat pel Consistori de Ciutat el projecte de l'equip "Zócalo" per a la realització del Parc de la Mar, s'ofereixen a Ciutat dues alternatives de realització. O bé d'una sola vegada, amb un cost de tres-cents vint-i-vuit milions de pessetes de les quals el MOPU en pagaria vint-i-set i amb un termini de realització de dos anys; o bé per etapes, amb la qual cosa tendríem el Parc completament acabat en un termini de quatre anys mitjançant sis fases:

—1a. fase: Realització de l'escullera interior i excavació dels murs de la mar interior.

A realitzar pel MOPU:

Cost de 87 milions.

Any de realització: 1981.

—2a. fase: Ordenar la zona propera a l'hort del Rei, el nou accés a l'aparcament subterrani i locals comercials, posats en funcionament d'un vint per cent de la superfície del Parc.

A realitzar per l'Ajuntament.

Cost: 93 milions.

Any de realització: 1981.

—3a. fase: Zona de Sa Portella. Inici de la mar interior i construcció de la plaça sota el baluard de Berard, on s'ubicarà l'escultura de Miró.

—4a. fase: Acabament de la construcció total de la zona de Berard. Entrada en funcionament del 80 per cent de la superfície del Parc.

A realitzar per l'Ajuntament.

Cost de les 3a. i 4a. fases: 88 milions.

Any de realització d'ambdues fases: 1982.

—5a. i 6a. fases: Acabats de les instal·lacions del Parc.

A realitzar per l'Ajuntament.

Cost d'ambdues fases: 60 milions.

Any de realització: 1983-84.

Aquest projecte de fases ha estat elaborat pel mateix equip "Zócalo" a instàncies de l'Ajuntament, el qual pensa sotmetre les dues opcions a l'opinió dels veïns de Ciutat abans de decidir-ho, també en un Ple municipal, si el projecte va en avant d'una sola vegada o en aquests quatre anys propers.

El debat sobre aquest tema fou anunciat pel batlle fa molt poc. "Mallorca Socialista" ha comentat ja aquest debat donat que l'escassetat de zones verdes i espais oberts per als veïns de Ciutat fan imprescindible que el Parc de la Mar no es continuï retardant indefinidament.

UNA MICA D'HISTORIA

Fou el maig del '74 quan el batlle de Ciutat, aleshores De la Rosa, retia comptes públicament de l'inici de les obres del Parc amb apartament de superfície inclòs. Poc a poc la protesta ciutadana comença a créixer entorn del que havia de ser un dels demostres urbanístics majors a cometre a la ciutat. Construccions absurdes tapaven les murades. El projecte no considerava que era situat davant el conjunt històric monumental de Ciutat.

Davant la pressió popular i ja quan era batlle Paulí Buchens, aquest decidí obrir un concurs de projectes sobre el Parc. El jurat presidit per l'arquitecte Josep Lluís Sert decidí contendentment otorgar al projecte elaborat per l'equip "Zócalo" el vist i pla per a la seva realització.

ELS

ESPECIALISTAS

AMB

ALTA

FIDELITAT

**só professional,
televisió,
cinema,
discs**

C/. Antoni Marques Marques, 4

Telf. 296174

CIUTAT DE MALLORCA

LA NORMALITZACIÓ

Taula doni

Cinc anys després de la mort del dictador encara ens hem de plantejar com a tasca fonamental i inajornable la de la normalització de la nostra llengua, la catalana. Encara que sembli increïble. Una democràcia, la "nostra" i de les més avançades del món, diuen, no ens reconeix els nostres drets lingüístics i ens fa ciutadans de segona. "MALLORCA SOCIALISTA" n'ha parlat amb n'Aina Moll, membre dels primers tribunals d'oposicions de càtedres de català i fa poc nomenada Directora General de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya; Jaume Corbera, professor de català a Formació Professional i membre del secretariat de l'OCB; Miquel Cabot, professor d'EGB; Isidor Marí, professor de Llengua i Literatura Catalanes de la Facultat de Filosofia i Lletres de Ciutat i Pere Font, catedràtic de Llengua i Literatura d'Institut. Per manca de temps algunes qüestions fonamentals com la de la importància bàsica de tenir TV i ràdio tota en català restaren al tinter, com diuen. Vetaquí la xerrada.

M. S.— Pel que fa a la normalització de la llengua catalana a Mallorca hi hagué unes esperances abans de les primeres eleccions, i que avui semblen defraudades...

P. Font.— Ja no es parla, en tractar de l'autonomia, del problema de la llengua, que per altra banda és una qüestió que podria arrossegar actualment molta gent, encara que paresqui romàntic. Hi havia hagut moltes esperances que els partits prendrien part en algun canvi i es plantejarien rigorosament la qüestió. Al document de "Els Marges", "Una nació sense estat, un poble sense llengua" "Mallorca Socialista" l'ha reproduït sencer que ha plantejat clar i llampant la qüestió política de la responsabilitat dels partits, cal afegir-hi la "culpabilitat" dels nostres intel·lectuals. Però això ja és una altra qüestió, per tornar-hi més avant. Clarament, molta gent està defraudada dels partits per la seva manca d'acció per la llengua.

HI HA HAGUT FALLES CONSIDERABLES
LELS PARTITS

A. Moll.— Les esperances venien d'unes campanyes per la llengua, d'un Congrés de Cultura Catalana, etc. que varen fer que semblés que hi havia una reacció molt més positiva; amb el canvi polític l'esperança va ser major, però llavors els altres problemes guanyaren al de la normalització lingüística. Hi ha hagut falles considerables dels partits. Sembla que no s'ha fet res. Però fredament mirat, es veu que sí que s'han fet coses. I més si ho comparem amb el cas de València... Ara que, mirant els objectius, encara queda molt de camí. I sobretot, és contraproduent una postura pessimista a ultrança.

M. Cabot.— Jo pens que la normalització no vendrà mai de dalt. Vendrà dels qui feim feina amb la llengua, no de els partits en parlin molt. Els mestres, els professors, la gent de voluntat, af que hauran fet una feina positiva que donarà amb el temps el seu fruit, una feina que avui no figura públicament.

J. Corbera.— Jo som més aviat pessimista. De fet no hi ha hagut una consciència de reivindicació; som si fa no fa

els mateixos de les primeres campanyes, i no hi són els partits. El problema de la normalització de l'ús de la llengua catalana no és una qüestió autònoma marginal sinó del futur del país. Ens trobam que no hi ha una pressió popular i els partits majoritaris són de fora. UCD no l'empenyen els qui la votaren i el PSOE té molts d'immigrants. Definitivament crec que de dalt no ens vendrà res si no movem la gent, i sobretot la gent jove, no hi veig cap altra solució.

I. Marí.— Estic d'acord que la pressió popular té gran importància. Però no és una feina,

haver-lo d'usar?

Els partits no volen forçar la qüestió, quan som en una situació favorable de tot al castellà, i deixen la tria de la llengua als individus segons la facilitat que tenguin per usar-ne una o l'altra. Just amb un context favorable al català els immigrants es veuran forçats per la situació a aprendre la llengua catalana, però llavors ens toparem amb el "desgavell psicològic" que els partits diuen que cal evitar als immigrants...

A. Moll.— Jo no crec en fer una normalització prescindint de "dalt". S'ha d'exigir a dalt allò que els pertoca de fer i no

"S'ha de fer veure la incoherència de dir-se mallorquí i parlar castellà"

com algú ha dit, particular de cadascú. Una entitat important amb repercussió pública notable, afirma que és favorable a la normalització de l'ús de la llengua però la seva pràctica llavors és nul·la. Cal denunciar la contradicció de diaris i partits que parlen però no fan res. Hi ha entitats que diuen (un diari d'aquí, per exemple) que els particulars, el públic, no estan preparats. I els particulars acusen els qui els haurien de donar el coneixement del català. Quina és la sortida de la roda? Les paraules s'han de demostrar amb fets per part dels partits, empreses... ostensiblement i amb un ús creixent del català.

P. Font.— Perquè els partits facin res, la gent s'ha de conscienciar, però ara a la gent ni li va ni li ve el problema de la llengua... hi insistesc, ¿no hi ha part de culpa en els intel·lectuals? Haurien de fer una feina més pràctica cara al carrer. Ja n'hi ha prou d'abstracció i comunicació dins cercles restringits. Cal una voluntat de sobrietat. N'Isidor parla dels partits, però els partits encara no veuen el problema. Tenc l'experiència d'una nina immigrada que diu que està bé que li ensenyin el català a l'escola, però llavors al carrer, fora de l'escola, no l'usen. D'altra banda els partits diuen que han de coexistir les dues llengües (cooficialitat) per respectar els drets de la immigració, però jo dic, com n'han d'aprendre els immigrants sense usar el català, sense

fan. És molt important l'efecte del que facin els de "dalt". L'actuació oficial multiplica els efectes dels actes normalitzadors (per exemple, el decret de "bilingüisme" ha multiplicat el nombre d'alumnes).

P. Font.— Jo veig que l'any 40 encara que la gent acceptés l'opressió lingüística parlava el 99 % en català. Avui amb la immigració que força a parlar en castellà...

A. Moll.— Bé, però la vida oficial era en castellà i just la llengua privada era en català.

LA REIVINDICACIÓ LINGÜÍSTICA S'HA ESTABILITZAT

I. Marí.— De fet la situació del coneixement i interès per la llengua ha progressat devora fa uns anys, però la castellanització ha progressat moltíssim més. Ara el més greu és que s'ha estabilitzat la situació. Hi hagué un creixement de la consciència d'uns drets irrenunciables que la democràcia havia de recollir, però s'ha aturat (i Els Marges ho treu bé). La situació del castellà mostra de fet una política lingüística assimilista la qual cosa suposa una greu contradicció per a la democràcia. La cooficialitat territorial és assimilista. I això que la cooficialitat aquesta ni existeix actualment...

A. Moll.— Sí; no hem arribat ni a la cooficialitat oficial,

M. S.— L'ampliació de la base no ha de venir d'una campanya institucional?

J. Corbera.— Però com aconseguir que se facin aquests actes per part de les institucions?

M. S.— Fan tot el que poden les institucions?

P. Font.— És important la qüestió de les institucions, però també ho és la individual, l'actitud dels individus; per exemple el cas de parelles mixtes en que els consorts són de llengua distinta i a la llarga parlen en castellà... El problema és que no integram la immigració. És una bassa d'oli que s'escampa, pareix que per una delicadesa nefasta els mallorquins renunciem a combatre per la nostra llengua.

CAL UNA NOVA CAMPANYA

I. Marí.— L'impuls inicial veïm que ve primer d'alt: i hi ha hagut una primera resposta institucional, però cal fer veure que ha estat insuficient. Es necessita una nova campanya.

P. Font.— Sí; no basta. Si seguim així no farem gaire co-

"La normalització de la llengua és una qüestió del futur del nostre país"

sa. S'hauria de veure que podem fer ara: mobilitzar des de molts de calers distints com instituts, empresaris, etc.

I. Marí.— D'acord. Si cada mestre de català posés als alumnes d'activitat escolar que es preocupassin per pressionar a algun lloc per l'ús del català ja seria molt i una actitud positiva i normalitzadora.

P. Font.— El professor de català ha de ser molt més; ha de ser un factor de conscienciació nacional.

CONSELLS I AJUNTAMENTS: NO ACTUEN JUST PER COMPLIR?

M. S.— Quina és la vostra va-

EL DRET A LA LINGÜÍSTICA, TASCA DE TOTS

per la institució. Ara bé, s'hauria d'imitar la conselleria de normalització lingüística que tenen a Menorca. Si pensam tot allò que s'hauria de fer... de moment s'ha de fer un memorandum del que cal, per presentar-lo als Consells.

...I EL DECRET DE "BILINGÜISME"

M. S.— I què en pensau del profit del decret de "bilingüisme"?

J. Corbera.— L'ensenyament no ho és tot, i el decret no ho resol tot. Cal fer molt més.

A. Moll.— Sí, però hem de valorar la seva importància pensant en el dia que tots els infants sabran escriure i llegir en català.

M. Cabot.— El mal és que el català s'ha pres com una assignatura. S'havia d'haver començat pels primers nivells de l'ensenyament. No són profitoses les interferències que suposa l'assignatura de català dins tot un ensenyament previ fet en castellà.

J. Corbera.— D'acord. A Formació Professional tot és en castellà. El mestre allà no coneixen el llenguatge tècnic en català. I els al·lots no coneixen publicacions tècniques en català. Surten llavors al carrer i ho troben tot en castellà. I a més tenen x hores de llengua castellana com a assignatura. I en haver acabat els estudis ho faran tot en castellà.

P. Font.— Jo pens que són positives les classes de català perquè són uns foguerons de catalanitat.

M. S.— Com ha estat rebut l'ensenyament del català per part dels estudiants?

P. Font.— A Son Cotoner, que jo coneix, fou rebut de primer negativament fins que es

I. Mari.— Els retards del primer curs d'aplicació han estat inconvenients... La incidència serà positiva si hi ha una extensió creixent a altres sectors. Faltava essencialment que sigui efectiva la possibilitat de cursos en català i des dels primers nivells per desbloquejar el català com assignatura.

A part hi havia d'haver oposicions per a càtedres i no n'hi ha hagut, de manera que molts de llicenciats hauran d'emigrar a Catalunya i aquí tindrem els més inèxperats. De fet no s'aplica bé el decret. Es fa el reciclatge per a mestres quan no hi ha "ciclatge" a la Normal. A la facultat de Filosofia i Lletres no hi ha ni un títol específic de llicenciat en català. Si la qüestió és de manca de personal s'ha d'exposar al Consell.

COM INTEGRAR LA IMMIGRACIÓ?

M. S.— I la integració de la immigració?

P. Font.— La sortida és crear-los la necessitat d'integració; que trobin per tot el català. De fet hi ha dues comunitats i els no integrats viuen desallorats, sense arrels aquí ni als seus països de procedència. Alternatives? Que no sigui la normalització monopoli d'uns partits patrocinadors únics i que no s'unesqui indefectiblement a la qüestió polític-social. És una lluita de tots, esquerres i dretes. La puresa no és patrimoni d'un partit.

A. Moll.— És pot ésser catalanista de dretes i d'esquerra...

J. Corbera.— Jo pens que van lligades la qüestió lingüística i nacional i la social. De fet pesen més els interessos de classe damunt els nacionals.

P. Font.— Però en aquest procés no s'ha de marginar la gent de dretes; si es veuen perseguits per l'esquerra se'ls fa anar contra el nacionalisme (recordem el cas Cambó, que per fugir de l'esquerra catalana s'uní a l'"Alzamiento nacional").

A. Moll.— Passant a qüestions pràctiques, un problema difícil és el de la gent gran immigrada que és més mala d'integrar. Se senten marginats perquè no tenen possibilitat d'aprendre. No és el problema de les generacions que pugen que si n'aprenen es resol el problema. La integració ha de ser voluntària; tothom té dret a parlar la seva llengua, cal evitar reaccions en contra, la gent s'ha d'integrar normalment. I calen cursos per a adults, i una conscienciació respecte als drets lingüístics dels mallorquins. Jo crec que el desig d'integració dels immigrants hi és.

M. Cabot.— La qüestió urbanística, de barris separats, etc. hi posa traves...

A. Moll.— Sí, però l'onada immigratòria ja s'ha estroncada i cal integrarla.

LA NORMALITZACIÓ HA D'AVANÇAR A TOTS ELS CAMPS

I. Mari.— Cal fer referència a la política lingüística general. Una política lingüística pública, jurídica i de tot ordre, explícita i amb uns objectius argumentats i clars. Reciprociat estricta de drets lingüístics. Iguals drets als immigrants aquí com a fora (catalano-parlants a àrees castellanes). Quant a fets concrets la planificació ha de ser amb calendari, i és possible quan s'ha estroncada el corrent immigratori. Els grans poden adquirir un coneixement passiu de la llengua i els organismes oficials han de

Antoni I. Alomar

Damià Pons Pons

fer cursos. Pel que fa a la gent de les escoles hi som a temps. Tot això ha de coincidir amb una mentalització dels drets lingüístics: cooficialitat territorial. Si la normalització avança a tots els camps no hi haurà problemes.

J. Corbera.— Aquí entre la qüestió nacional. Cal canviar el concepte d'"espanyolitat". Perquè ens diguin que aquí som a Espanya no ens han de fer parlar espanyol.

I. Mari.— Bé, però la integració ha de ser més fàcil, sense necessitat de que s'hagi de plantejar amb aquests termes la qüestió. No s'ha d'esperar a definicions nacionals per salvar la llengua.

J. Corbera.— Insistesc que s'ha de crear la consciència nacional per a crear la necessitat d'integració per a resoldre el problema lingüístic.

I. Mari.— S'ha d'arribar simplement per la pràctica a fer veure que la llengua d'aquí és el català, no el castellà. Fer veure per la pràctica la incoherència de declarar-se mallorquí sense parlar la llengua del país.

M. S.— I com a alternatives? D'acord que cal aclarir els objectius i posar-los d'acord tots els sectors en una espècie de congrés?

I. Mari.— Sí. Hi hauria d'haver distintes polítiques lingüístiques i cal coordinar els esforços.

Bon Loc restaurant vegetarià

No es una especialitat més de cuina, intentam, simplement, oferir una alimentació adequada per l'home,

Tancat els diumenges vespre i els dilluns

Carrer d'es Morer, 7 A
(darrera Sant Francesc) Ciutat

TELES MALLORQUINES I ROBA DE LENGOS

a **CAN OLIVER**

Carrer Victòria, 1
Tel. 631288 Soller

"Cal una política lingüística pública, jurídica, explícita i amb uns objectius argumentats i clars"

unitats lingüístiques amb els seus propis drets. Ens trobam que a Suècia pots demanar ensenyament en català per als teus fills i a Madrid no.

La qüestió és que s'ha de crear la sensació de necessitat i la necessitat real mateixa de saber català a Mallorca. S'ha d'introduir progressivament l'ús del català als mitjans de comunicació.

LLUITEM PER LA NOSTRA LLENGUA

MIRANT A VALÈNCIA, S'HA FET COSA

A. Moll.— Jo pens que s'ha de jutjar els Consells segons les seves possibilitats, i han fet bastant, i si no pensau en València. Si el decret de "bilingüisme" sortí tard no va ser per mor del Consell. A més, ha ajudat amb cursos per als mestres, i ha exigit el coneixement del català en els nous contractats

S'ha de vencer llavors, per als qui hi han après la llengua, la vergonya inicial d'usar-la creant la necessitat de parlar-la. Quant a les despeses de seguir l'assignatura han estat molt poques i els que l'han demanada a part d'això vénen a les classes perquè en volen aprendre.

P. Font.— Per part dels immigrants es nota un interès més gran perquè senten més la necessitat de saber la llengua.

REVISTES

RANDA
HOMENATGE A
FRANCESC DE B. MOLL

RANDA

El darrer número d'aquesta revista és la primera part d'una miscel·lània promoguda en homenatge al filòleg Francesc de Borja Moll en ocasió dels seus setanta-cinc anys. S'hi arrepleguen vint articles breus de temàtica diversa —de llengua i d'història literària sobretot— escrits per prestigiosos professors universitaris (Dolç, Badia, Veny, Riquer, Sala, Riera i Sans, Romeu...), o bé, per joves il·lencs que han iniciat les seves tasques d'investigació durant la dècada dels setanta (Miralles, Simó, Ferrer, Mas i Vives, Marfà...).

La revista "Randa" començà a publicar-se el 1975 i ha arribat ja al seu número nou. Encara que s'editi a Barcelona, és una publicació semestral dedicada exclusivament a tractar temes —d'història, d'art, de literatura, de llengua, de cultura popular, de bibliografia...— referits a les illes Balears. Max Cahner, Josep Massot i Muntaner i Margalida Thomàs, com a editor, director i coordinadors, respectivament, són els qui fan possible l'existència d'aquesta revista cultural que ha contribuït decisivament al coneixement, documentat i metodològicament rigorós, del passat il·lenc. Els universitaris i un públic cultivat de cada vegada més ampli han pogut trobar a "Randa" un tractament seriós de qüestions fonamentals de la història i de la cultura de la nostra nació, especialment de la seva època contemporània. D'altra banda, els articles de Massot i Muntaner sobre la guerra civil a Mallorca i els de Ferrà-Ponc sobre les ideologies i la cultura dels anys de la segona república —guerra civil— primera etapa del franquisme han estat aportacions importants, amb una gran quantitat d'informació de primera mà, sobre temes fins aleshores gairebé inexplorats. "Randa" és una eina absolutament imprescindible per a conèixer la biografia del nostre país, tan mancada encara d'una consciència ferma de la pròpia identitat. En definitiva, és una revista que estimula a assumir el risc d'esser mallorquins.

d.p.p.

DUES ANTOLOGIES DE LA DARRERA POESIA CATALANA

En literatura, quan hom pensa que s'ha fet necessari fer balanç i marcar les directrius d'una producció determinada, vol dir que aquesta producció és rica o abundant o diversa o totes aquestes coses a la vegada. Quant a la poesia catalana, des de la famosa antologia de Castellet-Molas, "Poesia catalana del segle XX" (1963), que aplegava mostres des de començament de segle fins als autors de l'anomenat realisme social, el panorama ha canviat prou: Sobretot s'han donat a conèixer una gran quantitat d'autors nous que han creat els seus propis nudis d'edició i que han treballat substancialment els camins estètics que constataren aquells crítics. Ara, en el tombant de la dècada, han aparegut dos llibres que, aleshores que ens ofereixen una mostra prou extensa de bona part d'aquests autors, presenten dos estudis ben interessants, ensenys crítics i programàtics. Són "Les darreres tendències de la poesia catalana (1968-1979)", de Vicenç Altaió i J. M. Sala-Valldaura (Barcelona, Laia, gener de 1980) i "La nova poesia catalana", de Joaquim Marco i Jaume Pont (Barcelona, Ed. 62, abril de 1980).

Una i altra antologia responen a unes directrius i a unes intencions ben diverses i, per això mateix, en comptes d'interferir-se es completen mútuament. Tanmateix, però, ens permeten de fer algunes consideracions generals. Així em semblen una resposta esplèndida a aquells crítics que han rebut amb massa reticència l'evolució de la producció poètica dels darrers deu anys. Concretament pens en algunes manifestacions de Joan Fuster, tot parlant de la "merda analfabeta dels poetes de les darreres promocions", paraules que sortiren al número 7 de "Revolucions" (1979) i que ara recull la mateixa antologia d'Altaió-Sala-Valldaura. Joan Fuster ha donat mostres de genialitat absolutament positiva i això fa que hom li pugui permetre pixedes fora de test de la magnitud d'aquesta i d'altres. Amb tot, però, em sembla que aquestes antologies, fetes ambdues amb un rigor i una seriositat absoluta, estalvien tot tipus de polèmica i fan obvi que els plantejaments d'aquests poetes i els resultats que ja han obtingut no es poden menysprear tan obliquament. Pensem que el llibre de Altaió i Sala-Valldaura dona obres de 54 autors, seleccionats d'un cens de cent cinquanta. No tots assolen el mateix registre de qualitat objectiva i ben segur que pocs arribaran als cims aconseguits per J. V. Foix, que és el punt de referència de Fuster, però el conjunt és ben esperançador i alguns noms destaquen ja amb una seguretat i amb una maduresa aclaparants, i no els vull assenyalar per no declarar-me partidista.

Un altre aspecte general que volia comentar prèviament és el de la presència dels poetes mallorquins en aquestes dues antologies. En aquest sentit, cal dir que no és massa abundant. Geogràficament, el 54 autors del llibre d'Altaió i Sala-Valldaura es reparteixen, si no m'he errat en el recompte, de la següent manera: 35 procedeixen del Principat, 11 del País Valencià i 8 de les Illes (Miquel Bauçà, Antoni Marfà, Damià Huguet, Biel Mesquida, Josep Albertí, Damià Pons, Angel Terron i Andreu Cloquell). Quant a l'antologia de J. Marco i J. Pont, només inclou poemes de quinze autors i,

d'aquests, 11 són del Principat, 3 del País Valencià i sols 1 de les Illes (J. Albertí). És clar que, filant prim, hom pot dir que en una i altra antologia hi ha oblidat i potser algun error. Concretament pens que en la de Marco i Pont hi manca, de totes totes, Damià Huguet i que també s'equivoquen aquests autors quan parlen de la presència omnipresent de Josep Albertí en col·leccions com "Tafal" o "La musa decapitada". En general, la seva informació deriva massa exclusivament dels articles crítics del mateix Albertí, als quals, per altra banda, mai no plantegem cap qüestió, però que no ens ho diuen tot sobre la darrera poesia a Mallorca, i menys quan hom no els pot disposar aplegats amb exhaustivitat. Com seria d'útil un volum que permetés de salvar aquest entrebanc. Vicenç Altaió i J. M. Sala-Valldaura ens mostren més conxexors de la geografia poètica dels països Catalans i és més difícil de fer-los retrets perquè constatem en el llibre que els possibles oblidats, i n'hi ha força, es deuen més a criteris de representativitat, potser discutibles, que a ignorància. Sigui com sigui, el fet és que la veu poètica de les Illes que surt en aquestes antologies no és tot l'esponerosa que caldria esperar atenent-nos a la nostra tradició literària, i el que és més greu és que aquesta parquedat respon a una realitat que no desmentiria les no massa nombroses correccions que podríem fer.

Això —es ben preocupant i cal cercar-ne les causes. En aquest sentit, intuec que el món de l'edició hi té a veure. En primer lloc, cal tenir en compte quina ha estat l'acollida de la jove poesia mallorquina fora de les illes. Mentre que la novel·la d'autor mallorquí ha estat premiada una i altra vegada al Principat, tot creant el fantasma del "boom" —els paral·lelismes del qual amb la novel·la hispanoamericana i la seva funció revitalitzadora de la literatura en castellà resulten d'altres més caricaturescs—, hem hagut d'esperar la "Mandràgola", de J. M. Llompart, per veure un llibre mallorquí a "L'Escolpi", i, encara més aïllament, una col·lecció editorial de plantejaments tan oberts, almenys aparentment, com "Llibres del Mall" sols ha sabut incloure "L'Alimna", d'Albertí, en el seu catàleg. I si al Principat escatimaven a la poesia les sopes que donaven amb escreix a la novel·la —no trob gens estrany que una bona quantitat d'autors que començaven fent poesia s'hagin passat definitivament o esporàdicament a la novel·la—, la minsa indústria il·lenca poca cosa feia per contrarestar-ho. Desapareguda "Turmeda", que simptomàticament havia publicat una obra col·lectiva ben esperançadora —"72: J. Albertí, D. Huguet, B. Nadal" (1972)—, "La Balanguera", d'Ed. Moll, quedà quasi en solitari i no volgué o no pogué arriscar-se en messianismes massa agosserats. Així, han hagut d'esser els propis poetes els que han creat els seus propis canals de difusió: L'aparcí, per una banda, de "Quaderns Campaners" i de "Guaret", que des de Campos condeix Damià Huguet i que ara semblen haver-se revitalitzat fort —dels set llibres que ha tret des del 1976, tres són del 1979 i 1 del 1980—, i, per l'altra, de "Blanc d'Ou", "La musa decapitada" i "Tafal", iniciatives d'A. Terron i A. Vidal, des de primeres ja estroncades però la darrera en procés —sembla— de consolidació, han donat a conèixer tota una sèrie de poetes nous que han tret del calaix

lliures que haurien d'haver estat publicats alguns anys abans. Si això hagués ocorregut i si l'ambient hagués estat mínimament estimulant, potser ara la mostra d'autors mallorquins en aquestes antologies seria una altra o, si més no, ho seria el paper que jugarien dins el panorama global de la darrera poesia catalana. Tant de bo si les vies encetades quallen i esmenen l'ermis d'anys anteriors.

Però deixem ja la contemplació del propi melic que tantmateix és la totalitat dels cos el que interessa en darrera instància, i vegem el que ens ofereixen aquestes dues obres. Així, del treball d'Altaió-Sala-Valldaura el que és més digne de destacar és l'exhaustivitat amb que han recollit la matèria primera. No han escatimat viatge ni han menyspreat cap porta que els pogués abastir. A partir d'aquí s'han submergit en la tasca difícil però engrescadora de posar ordre en la multiplicitat de textos, d'assenyalar les línies de força més vigoreses. El mètode utilitzat ha estat el de l'estructuralisme i així han seccionat el "corpus" elegit fent una corba que té en un extrem el realisme civil i en l'altre el textualisme, és a dir, i són les seves paraules, de la cosa —el referent— al signe, i hom ens adverteix al pròleg que intencionadament han deixat fora la poesia visual i la poesia fonètica. Com a resultat han quedat uns apartats que s'encabellen en tres retòrics generals: realisme, retoricisme i poesia sònica, ben il·lustrats. Les dificultats es presenten, però, a l'hora de fer subdivisions i constatem que sovint es barregen criteris formals amb criteris de contingut. On els autors es troben amb més dificultats és a la primera part i, "a priori", per exemple, és difícil de veure les diferències entre realisme existencialista i el realisme intensiu, i quan se'n explica en l'estudi, hom pensa si hi haurien escalgut més altres designacions. Em sembla, però, que aquest era un problema insalvable i que sempre hi haurà algú que pensarà que les divisions s'haurien pogut fer d'una altra manera o que els "tecnicismes" utilitzats podrien haver estat uns altres. Potser per això sigui més interessant de veure quines novetats, quins petits descobriments, ens presenta l'antologia, quins autors hi destaquen. Cal tenir en compte prèviament que sols s'estudia l'obra publicada entre 1968 i 1978. Així els noms fonamentals no són gens sorprenents i tothom hi estarà si fa no fa d'acord: Francesc Parcerias, Pere Gimferrer i Ramon Pinyol són els que aporten més textos. Després, però, podríem fer un segon grup, en la configuració del qual Altaió i Sala-Valldaura ja s'arrisquen més i, implícitament, aporten una valoració gens prefixada. Atenent-nos al nombre de poemes antologats, aquest segon grup el formarien Albert Ràfols Casamada, Feliu Formosa, Narcís Comadira, Damià Huguet, Jaume Vallcorba Plana, Josep Albertí, Angel Terron i Miquel Desclot. Hi destaquen, per l'escassetat de l'obra que han publicat, Jaume Vallcorba Plana i Angel Terron. El primer, autor de dos textos breus, "Onades i estels" (1973) i "A l'hivern" preus especials (1976), dirigeix la revista/col·lecció de poesia "Quaderns crema"; l'altre, A. Terron, ha publicat un únic llibre, "Iniciació a la química" (1977), i una plaqueta, "Noema" (1978), dirigeix "Blanc d'Ou" i és co-editor de "Tafal". Em sembla que Altaió-Sala-Valldaura

han jugat una bona carta amb aquestes dues poemes i si ara l'amplitud que dona en les pàgines de l'antologia ens escandalitza, potser el temps els donarà raó.

Quant a l'antologia de Joaquim Marco i Jaume Pont, és tota una altra cosa: capció la que la motiva. Si Altaió i Sala-Valldaura, en l'estudi, seguien essent sobretot poetes, Marco-Pont és més i tren més estrictament crítics, estudiant el tema. El seu llibre s'ha de seleccionar amb una antologia anterior, el model de la qual en part —la part d'antologia— calguen: ens referim a la famosa obra de Gerardo Diego, "Poesía española contemporánea" (1934). Com en aquella, hom cataloga més poemes que no poemes; l'ontenció és de tipus cronològic —del més vell al més jove— i els textos de cada autor van precedits d'una curta biografia, una bibliografia ben interessant —edicions i estudis— i una crítica escrita expressament. Com ja hem dit, sols s'han seleccionat quinze autors. Els crítics responen a la importància que han jugat en el pas i l'evolució de la "nova poesia catalana", segons ens expliquen Marco i Pont. Diem clarament que el llibre representa més un estudi quasi onomàstic d'aquests quinze autors que una visió global del món poètic dels darrers anys. Com a tal estudi, és potser exemplar: els autors són estudiats meticulosament, aprofitant i donant bona part de la bibliografia a l'abast i fent una lectura directa ben interessant i que sempre s'ha d'aguir. Quant a les preferències que Marco-Pont demostren, em sembla que queda força clara la seva adhesió a que s'ha anomenat el "Grup de Girona" (N. Comadira, S. Oliva) o als poetes que hi tenen en comú el mastratge de G. Ferrater, sigui a través de la seva poesia i a través dels seus consells (M. Pessamona, F. Parcerias). Junt amb els poemes d'aquest grup, jo diria que la resta, en general, es podrien agrupar sota l'etiqueta de la poesia conceptual o de la poesia retoricista (la més de F. Formosa, que s'ha guanyat ja definitivament la fama d'"outsider", hi ha P. Gimferrer, J. Ferrà, R. Pinyol, J. Albertí —del qual s'ha parlat especialment "Alimna"—, Joan Varro, X. Bru de Palol, M. Desclot, M. Marçal, M. de Palol i M. Granell) i les adhesions que això demostra són les que justifiquen la presència d'autors d'obra tan escassa com Salvador Oliva o Mar Granell, ben poc previsible en una tal tan curta.

De les dues antologies, però, el que se'n desprèn és que s'ha produït i ja s'ha reeixit una ruptura amb la poesia dels anys 50 i primers 60; potser això vol dir que s'ha superat definitivament la guerra —ja era horal. Els poemes "claus" de Josep Espunyons o Maria-Marta Marçal, són ben diferents de les mostres que al seu dia aplegà A. Carmona en la seva "Antologia de la poesia social catalana" (1970). Sembla també que aquesta ruptura no es pot trivialitzar en la oposició formalistes / no formalistes, i per alguna cosa serveixen aquestes antologies és per demostrar que això no és tan senzill i que simplificar massa les coses sovint equival a buidar-les de contingut. Ara cal esperar i deixar que sigui la pròpia evolució de la poesia catalana la que doni la raó o contradigui als autors d'aquestes dues obres.

Joan Mas i Vives

CAMI DE COIX de Jaume Santandreu *

Jaume Santandreu ha escrit una novel·la optimista, o, millor dit, esperançada. Una novel·la que, a través de les seues pàgines, ens farà recordar el viatge vital d'un personatge (Joan) en constant lluita amb ell mateix i a la recerca d'un destí anagat i imprecís en els primers moments, però que s'anirà desvelant passa a passa. Aqueix viatge s'articula en dues direccions: per una banda, la recuperació crítica d'una infantesa traumàtica dominada per una mare absorbent; per l'altra, l'intent de crear-se el seu propi destí, a partir de la mort de sa mare, en la superació del passat.

No és, però, una novel·la realista en el sentit estricte de la paraula (potser, tampoc no siga una

novel·la, sinó una tesi, però no és el moment d'intentar esbrinar-ho), ja que tot es troba puntejat pel món oníric que enmarca els diferents estadi d'evolució personal, del seu viatge interior, "home endins" com es diu en alguns moments de l'obra. Es tracta d'un personatge insegur que, en tot moment, es veurà necessitat de l'ajuda dels altres. Per açò, assumirà la situació de marginalitat que li confereix l'homosexualitat i es recolzarà en altres marguats socials (el món del proletariat) on trobarà l'ajut que li permetrà refermar-se en les seues pròpies possibilitats.

El llenguatge, fidel reflex de l'inestable món interior del protagonista, oscil·la entre la crueltat i el sentimentalisme. Amb tot, crec que s'ha

quedat a mig camí i no s'ha arribat al fons de les possibilitats que oferia, per exemple, un personatge com "Juanita", el qual resumís a la perfecció les inseguretats i temors de Joan.

Novel·la entre la reflexió i l'acció, "Camí de coix" vol donar solució a la reconstrucció personal de l'home que no troba una raó per a la seua existència i proposa, no una solució de caire individualista, sinó en solidaritat amb els altres, en la mirada posada en un horitzó pel qual lluitar. La novel·la és, ja ho he dit el principi, una obra optimista sobre el rebuig de la vida fàcil i l'assumpció d'una realitat desconeguda, però que ens rodeja. És, potser, una de les poques novel·les

romàntiques que s'han publicat en molt de temps. És, segurament, de les poques que ens parlen de problemes reconeixibles. I també comença una història, cosa bastant d'agrar pels temps que corren en literatura.

*Editorial Moll, Premi de Novel·la "Ciutat de Palma" 1979.

Manuel-Claudi Santos Sánchez

GENT EN VENDA

Massa vegades constatarem que, a la nostra illa existeix un percentatge exageradament esquitat de mallorquins que tinguin ni una aproximada idea del que és, significa, representa i compromet el ser-ho.

Massa sovint tocam amb les mans que la immensa estúpida imperialista, centralista, mesetària, tot i essent això mateix: Una cabòria antinatural, un invent imposat a força d'espases primer, de pistoles després, i de por sempre, ha estat capaç de malferir la consciència de poble de la nostra gent.

Es veu que som com l'argila de Pòrtol: Podem fer de nosaltres el que millor convengui al poder.

Sempre hi ha hagut massa gent en venda, a Mallorca. Supos (i jo d'historiador no en tenc ni tan sols l'afició), supos, dic, que es tracta de la nostra gènesi fènica i cartaginesa, o el que sia, reminiscència mercantil i alcaçova, el que fa que tot forat personal i intransferible dels nostres paisans tinguin preu, es pugui adquirir amb dolers.

Això passa per tot, em direu. Bé. Que hi hagi molta gent que es mor de càncer no li resta importància, al càncer, al no més bé tot el contrari.

Apart que, a mi el que em cou és Mallorca.

Jo sols em queix de que això sigui possible avui i aquí.

Personalment, només m'averagonyec de que, el meu cobrat, sia massa sovint tan baix...

Si es tracta de fer de puta, al menys que sigui remenant bé el cul, i cobrant-ho car, fotrel.

A nivell de lletraferits, de gent de ploma, deu reals del mateix. I és que la fam fa fer coses. La fam escalfa. La inseguretat escalfa. El viure escalfa. Sobretot als simples, als xicles-mitges.

Hi ha massa intel·lectuals (forjadors d'opinió) amb un preu al bolígraf, una tarifa a la llengua, i una etiqueta a la punta de la fava del cervell. Us podria fer un enfollit com un rosari de noms de companys meus que, fa quinze o vint anys, em deien reaccionaris perquè recomanava prudència, caminar però amb bones, a unes reunions al Molinar, a Muro, a un àtic del "Paseo Mallorca", i de les que no havíem de sortir de dos en dos per a no fer fressa. Bono, idò, avui riuríeu de saber els noms dels més exaltats, i que havien de menjar el món i la bolla, i que, ara, estan en nòmina d'Ued, de TVE, del poder establert, i escriuen a tant la paraula "laudes" al Sr. Suárez, al Sr. Albertí, don Jeroni, o al Sr. Melià, don Josep.

Això sí: Tots desfasats d'un nacionalisme amb caminadors i cervellera molt aparent, molt "convencients", avui... I el que no els convé dir-ho, doncs, no es diu. "I aquí pau. I després glòria".

Gabriel Florit Ferrer

Televisió: realitat predeterminada?

Es un fet que la TV és un dels mitjans de comunicació de masses que més incidència tenen damunt les pautes de comportament dels individus de la societat actual, possibilitant, pel seu poder de persuasió, la utilització de les tècniques de manipulació informativa a favor dels objectius de producció ideològica, de continuïtat dels valors marcats per les classes dominants, de control de l'evolució social mitjançant el monopoli que exerceix el poder establert.

Quan es parla de la TV com a mitjà de comunicació de masses no es pot ignorar la gran audiència que té i, per tant, seria un mitjà molt aprofitable per transformar la societat a través de l'adequada utilització com a mitjà d'autèntica comunicació, però desgraciadament els elements bàsics que constitueixen el procés de comunicació no es donen en la dimensió necessària perquè el cercle comunicatiu es realitzi.

Per comprendre aquesta manca d'autèntica comunicació cal dir que quan l'emissor transmet una informació (un missatge) a un receptor (l'espectador), l'emissor té un objectiu: influir el receptor amb el meu missatge, el qual es transmet a través del mitjà que s'anomena canal. Fins aquí perfecte però, allà on es produeix la ruptura del procés comunicatiu, és quan no es produeix el feedback corresponent, en esser ignorada la informació del receptor a l'emissor, que transmet una nova informació per millorar la qualitat. Això genera passivitat a l'espectador, passivitat en dues dimensions: primera, que l'espectador no participa en la realitat del programa del que n'és receptor perquè no ha elaborat els seus objectius i la realitat li ve imposada i segona, que en no saber analitzar i criticar les imatges rebudes queda passiu davant la imatge televisiva; podem afegir que la TV mal

assimilada produeix a l'espectador, a més d'aquesta passivitat, manca de creativitat i falta d'imaginació.

Per altra banda, bé es cuïden els poders de la televisió de procurar que els individus a nivell de diversió o d'interessos consumistes participin directa o indirectament del programa, però de forma predeterminada i dirigida.

No oblidem que la televisió és una cultura de masses, és a dir, que ha d'intentar satisfer les necessitats de consum d'un grup de gusts molt variats, i per això al mateix temps procura crear un model de cultura standard que pugui satisfer a tots i així tenir, en canvi, més facilitat de control.

Des del punt de vista de l'educació no es pot ignorar el poder de la televisió com element d'influència al sistema educatiu perquè és component de la que podem anomenar educació paral·lela i perquè la televisió a l'escola pot jugar un paper molt important si s'aconsegueix formar mestres capaços d'aplicar tècniques didàctiques que afavoreixin la formació crítica dels alumnes i no la passivitat i la manca d'imaginació.

Tot això és una utopia a nivell global, però que de tant en tant es poden donar experiències pedagògiques d'anàlisi del mitjà televisiu que possibiliti la introducció d'elements didàctics a l'aula a partir de l'estudi dels programes creats amb aquest sentit i que poden motivar l'atenció del nen com a "Terra d'Escudella", etc...

Però sense cap dubte la televisió és, de moment, un element de persuasió i de reproducció cultural que genera enormes dosis de passivitat comunicativa i que facilita la manipulació de la informació al servei de l'aparell reproductor del poder.

Bartomeu Mulet Trobat

Greu avaria submarina entre Mallorca i Menorca Els polítics i la població sense temer-se'n

Ni els polítics del Consell General Interinsular ni la població balear no foren informats d'una greu avaria detectada fa uns quants mesos a la línia de Gosa Mallorca-Menorca. Un dels quatre cables d'electricitat que uneixen les dues illes per davall la mar el va rompre a 70 metres de fons una barca amb l'art que arrossega, el passat mes de febrer, quan pescava a una zona prohibida a pocs quilòmetres de la costa menorquina. El cable danyat, considerat com de reserva, feia de pantalla als altres tres, a una distància de 150 metres de manera que el servei elèctric de l'illa seguí funcionant.

El cable en qüestió, patent italiana, tenia unes oscil·lacions de volum en relació a les seves condicions de càrrega. Es tracta d'un cable anomenat O.F. amb un cabal d'oli variable que, en rompre's exteriorment i produir-se una fregada a la carcassa de plom que el feia impermeable, provocava una pèrdua de líquid element que arribà, segons qualque tècnic, a 500 litres alguns dies. Inaugurat fa quatre anys, aquest cable era previst que en durés dotze.

Tota l'energia elèctrica de Menorca depèn de la central de Mallorca, per bé que els mesos forts de l'estiu es posa en funcionament una

altra central instal·lada a Maó. Els quatre cables submarins proporcionen la major part de l'energia d'una illa a l'altra. Encara que oficialment no s'ha dit ni ha estat publicat a la premsa, mantenint-se en silenci, l'avaría, Mallorca Socialista ha pogut saber que el cost de la reparació per un equip hispano-italià ha pujat a la quantitat de dos-cents milions de pessetes. Hom calcula que a les darreries del mes de maig l'operació s'haurà duit a terme feliçment.

Com a el fet més inusual del cas tenim que ni el conseller d'Indústria ni el President del Consell G.I. no han estat assabentats d'aquesta notícia fins fa molt poc. "Nosaltres -ens comentà Felicià Fuster, Director de GESA, no és que ho hàgim amagat, però tampoc no li hem donat publicitat, a fi d'evitar la sensació de molèsties i preocupacions innecessàries. És vertaderament indignant que, per fer quatre doblers uns pescadors, pesquin a una zona prohibida sense gens de vigilància, provocant una avaria que costa dos-cents milions de pessetes a l'Estat. I més lamentable és que aguin sense esser protegits". GESA, empresa de Gas i Electricitat per a Balears, és controlada actualment per l'INI.

Santiago Miró

L'Alliberament de la dona: Tasca de l'Home?

La lluita de les dones per alliberar-se està arribant a nivells de clar radicalisme. Si bé aquesta moviment s'inicià amb la perspectiva de "millorar llur condició" sota les societats capitalistes, el curs d'aquestes lluites s'assenyala, inequívocament, que els objectius del moviment d'alliberament ja no es veuen reduïts a simples millores, ni a l'erradicació de les "evidents injustícies", ni tampoc a la "humanització" de llur condició. És molt més que tot això el que s'exigeix: lluites per la recuperació de llur personalitat històricament estafada, en el camí de l'erradicació de les institucions, mites i costums que comporten i condicionen l'estatus subordinat en què es troben incloses.

Però, en el camí i en les lluites per l'alliberament, han anat descobrint que en la base de tals institucions es troba un determinat tipus de producció, el capitalista, que és, a la fi, l'únic beneficiari de l'opressió i l'exploatació que pateixen. No es tracta, idò, de combatre "situacions injustes" o discriminatòries: es tracta d'abolir un sistema al qual és inherent el masclisme, l'opressió i l'exploatació.

Això no és possible sense abans posar de manifest els mecanismes mitjançant els quals la societat capitalista té la dona en una condició de subordinació: L'educació, la família burgesa, els mitjans de comunicació de masses, la ideologia pseudo-científica, ... són armes de què es valen els aparells ideològics de l'Estat per així mantenir la dominació burgesa sobre mitja humanitat, gràcies, en aquest cas, a l'opressió del sexe.

Quan no n'hi ha prou amb això, els aparells repressius de l'Estat es posen en marxa per tal de mantenir a cadascú el seu lloc "natural". Les actuals lleis penals i civils, de caràcter repressiu prou conegut per nosaltres, no tenen altra funció que advertir-nos que aquells qui tenen el monopoli de la violència poden exercir-la en qualsevol lloc i moment per tal de fer acomplir "les normes", allò "establert", el que en diuen "natural".

Davant aquesta situació, podem aquells qui lluitam per tal de aconseguir el canvi profund d'una societat malaltissa, romandre submissos, ulls clucs i boca closa?

Es possible per als qui demanem l'establiment de les més àmplies llibertats, per als qui defensam els drets humans, oblidar que la dona és persona, amb tot el significat que la paraula té?

Es la dona per a vosaltres, homes d'esquerra, quelcom més que propaganda electoral?

Senac cap mena de dubte, volem que res no s'aconseguís; que el treball a fer seria inútil; que les nostres llibertats no seran senceres; ni el model de societat per tots somiat arribarà a fer-se mai realitat; que no podrem dir-nos persones si ignoram a qui, des de la seva naixença i encara injustament discriminada per raó del seu sexe, gaudix del mateix títol.

No es tracta de concedir res. No podem atorgar, com si d'un títol nobiliari es tractés, com si ho tenguéssim a les nostres mans, allò que la dona és en essència, allò que ja té per la seva pròpia naturalesa.

Cal reconèixer-la com el que és. Cal veure el seu lloc a la societat, com el membre de fet que d'ella n'és.

Rebutgem, d'una vegada per totes, aquest paper tan trist que entre tots l'hem obligada a representar.

O encara voleu ésser mantes?

Josep Tur i Mari

Admirau les Olimpiades de Moscú en color per 2.200 pts. comprant un TV color

DESCOMpte ESPECIAL PER ALS LECTORS DE "MALLORCA SOCIALISTA" QUE ENS MOSTRIN AQUEST ANUNCi EN VENIR

BOLSA DEL TELEVISOR

Pl. Arzobispo O. Miralles, 27 Telfs. 216550 - 224129

General Riera, 34 A. Telf. 255895

Ciutat de Mallorca

PEÑA-SON

Barón Sta. M. del Sepulcro, 6 Telf. 217183

Ciutat de Mallorca

MARIA DE LA SALUT

Es aquest l'Ajuntament que volem?

A Maria, cavallers, tenim un edifici molt maco, molt garrit, quasi nou d'estrena, balconades y portes de nort; és el més nou; és l'Ajuntament.

I dins què hi ha? Uep, aquí Pereta això és més futut! Desde la posició d'observador, desde fora hem de dir que la imatge produïda pels 5 regidors de la dreta (UCD) y 3 de l'esquerra (PSOE), han desil·lusionat a gran part del poble.

Fins avui no hi ha hagut cap decisió ni acord ni plantejament en profunditat, res de res cavallers, assumptes burocràtics y pardaleries moltes. Anàlisi de la majoria (UCD). El senyor Batle sembla un senyor amb una fam de cadira vergonyosa; el Tinent Batle és un os mal de rovegar. Cop de punys damunt la taula, "Jo dic això i tot "cristo" a callar!"; tots els demés: un parell d'animetes en glòria, talment escolanets.

Per caramull de mals aproven y firmen un pressupost anual sense sobre ni entendre de què va la cosa emperò atenció, donen la confiança a un element que no és del poble. Ni hi viu.

Senyor Tinent-Batle, la seva actitud de caci absolut y tancat que agafa als plenaris, és una actitud que recorda temps passats. És que no sap que el temps canvia? Les persones són això: persones. I si té ganes de manejar animals se'n vagi dins una soll.

Senyor regidor de Cultura, no li cau la cara de vergonya en no fer cultura? En no fer res per la joventut? Què entén vostè per cultura? S'ha dirigit a les escoles? No! S'ha dirigit als mestres? No! Si l'Ajuntament té dues cases en el centre del poble, buides y abandonades, on és el local per la joventut? On és la sala d'actes? On és la biblioteca? On són les xerrades culturals? On és la seva vergonya, cavaller?

S'ha acabat la pólvora de la campanya de por: "Som dels que comandem, si mos votau, els vells seguiran cobrant el "retiro". Els nostros mos envaran diners per fer moltes coses. I si votau els altres, a on s'anayaran? Quina barta!

Molt bé: Els vostros i voltros comandau. Què heu fet pel bé del poble?

Res y res és molt poca cosa.

Davant de tanta inoperància, davant de tanta inaptitud, davant de tot lo escrit, és aquest l'Ajuntament que volem?

El pròxim article serà "Anàlisi a la minoria", per a l'oposició.

Es Xuric

LLUBI

"...i per les obres els coneixereu"

L'altre dia vaig tenir un encontre amb un inseparable amic democrata, al carrer i a la clau del sol, quasi a punt de migdia, i el qual me n'encloïa un bon grapat de ben somerines (fins i tot molta de gent guaita pel marxapec de ca seva quan senti el terrabastall!) sobre un article meu que publicà "Mallorca Socialista" el propòsit número 24. Després d'un quart d'hora d'estira i amolla, d'aquesta es teva i aquesta és meua (jo havia dit en l'esmentat article que la democràcia només era "un miratge en el desert humit"), acabà dient-me, molt seriós i amb cara de poca ànima que jo mai no li que donar la raó perquè coneix el seu radicalisme imperialista i els seus mètodes dictatorials, esquerro d'un sistema capitalista a ultrança durant quatre dècades irreversibles. Però vull deixar de banda el tema de la democràcia (i perdona-me de bell nou el pleonisme, encara que mantengui que avui per avui és ben cert que només és "un miratge en el desert humit", basta posar una mica d'esment als mitjans informatius per a analitzar-se de les minves de fe i intel·lectuals de

l'home d'arreu del món per haver estat massa temps emmagatzemades dins els calaixos de l'autocràcia) per a rebutjar-li l'escàndol intencionat enmig del carrer perquè els veïns se'n adonassin de la seva heroica actuació, actitud molt consensuada a la de voler comprar vots (és que ja té por de perdre'ls?) per a les properes eleccions municipals.

Un veritable democrata, no un condicionat a un partit democrata per conveniència pròpia (ai!, si la història pogués parlar per ella mateixa), primer de tot s'assessora i després actua amb seny, però mai no paga de cap com els bous. També li vull recordar, al meu bon amic democrata (i excusau-me si massa vegades ensuepo amb el pleonisme), que la democràcia no consisteix solament a passar per una taula electoral i determinar candidat; no, això només és un tràmit burocràtic, la democràcia té un procés més ampli i més llarg i de portes obertes cap el carrer: POBLE.

I finalment, si el meu bon amic democrata vol conèixer la història de la democràcia, pot començar pel segle V abans de Jesucrist on les primeres formes de govern democràtic tingueren lloc a Grècia, sobretot a Atenes.

Biel Frontera

SANT JOAN

Les fires i festes de primavera, a referèndum?

Amb gran solemnitat es celebraran, poc més o menys d'aquí a un mes les Fires i Festes de Primavera de Sant Joan.

Com en anys passats hi haurà diversió per a tots els gusts, des de concursos (ganxet, ramella i flors, de "tondre amb tisores", de bassetja...), i exposicions (pintura, fotografia, etc.) i de més actes culturals i esportius.

Uns quants dies de festa a lo gran. Deixant de costat tots els quefers quotidians, tothom disposarà l'ànim per a la sana diversió.

Es clar, tot això tindrà lloc, serà possible si la Comissió de Festes es posa a treballar de valent JA! Però...

L'única cosa certa fins al moment és que es va parlar al darrer Plenari. I no precisament amb un assumpte de l'ordre del dia, sinó a lo darrer de tot, al capítol de precs i preguntes. A una pregunta del Delegat de Cultura Carles Costa a la Presidència, es va contestar amb aquesta frase: "Sí, n'hi haurà, sempre que

el poble les vulgui". Dit d'una altra manera: S'utilitzarà el sistema polític basat en el reconeixement de les decisions de la majoria.

Es a dir, pel que he entès: Es demanarà al poble si aquest any s'han de celebrar o no les fires i festes. Ja que nou regidors, representants legítims de 1975 santjoaners no poden o no saben decidir per si mateixos el que convé fer; ja veurem com i quan, ho demanaran al poble.

I jo, així de passada em plantejo un interrogant: Es va demanar al poble l'opinió per a la realització de sis projectes d'asfaltat de camins rurals, per exemple?

Res, a Esperar el pròxim plenari, que es celebrerà a finals d'aquest mes de maig, per saber què ha decidit el poble.

Com és norma, seguirem esperant fins al darrer moment per fer les coses.

Francesc Mas

FORNALUTX

El franquisme encara senyoreja als rètols dels carrers

Fornalutx és una típica vila de cinc-cents habitants que, encadrada a la Vall de Sòller, té com a paisatge la serra nord i el Puig Major.

D'etimologia mora, Fornalutx ha estat llogaret de Sòller fins l'any 1837. Entre els fornaltuxencs que més han destacat al llarg dels segles anotarem, a part del compositor Joan Alberti Arborea (1850-1916), les fundadores del primer "col·legi de La Puresa", Maria Arborea i la seva filla Maria Ferrer, el vicari doctor en teologia Antoni Estade de Montcaire (1739-1824) que escribí un "aplec de notes" sobre la història local, desgraciadament extraviat. El pare franciscà Antoni Arborea (mort en 1821) que fou ministre provincial dels Observants de Mallorca, Francesc Ballester, mort el segle de nou a València era també fornaltuxenc i es diu que morí en fama de santa. Podríem allargar la llista.

Els carrers empedregats i costaruts tenen, indubtablement un cert encís sobre els qui visiten l'esmentada vila.

El poeta del Principat Josep Carner, que fou cònsol de la República Espanyola durant la Guerra Civil i que morí exiliat a Brussel·les en 1973, dedicà a Fornalutx aquests versos:

"Entre muntanyes suaument morades — a on l'hora que la tarda mor — hi ha lentes fumaroles encantades — Fornalutx és petit com una flor.

El poble és costarut sense descans
Les dones seuen als petits replans

BISSALEM

Dues activitats que acosten a la naturalesa

"Però jo us asseguro que un poble que encerta a valorar".

A valorar amb un mínim d'exigències per a dur a bon terme una activitat col·lectiva, lent bon ús de l'avantatge prestació que els ofereix el fer una força comuna.

Com es culmina un interès comú? Doncs donant la iniciativa als interessats, treballant fort i trepitjant les males herbes que a bon segur se'n troben espargides a tot arreu.

Un cas concret en el nostre poble són: Els Clubs colom-bòfils i societats de caçadors que revela una primordial creació de nous socis, tot degut a la seva prosperitat dins un cap tan amè, on conflueixen l'astúcia i l'art realitat amb un llarg procés de aprenentatge, llavors traspassat de pares a fills; i alentat molt sovint, gràcies a les reunions que es duen a terme dins una zona se pot dir neutral potser una "Taberna" on s'apleguen gens diverses, i d'una manera improvisada es posen tots a parlar damunt al mateix tema, acompanyat a vegades per un bon sopar de "conill amb ceba" en altres "trit", tot amb gran sentit de companyia i on el protocol no hi té cabuda.

realitat la gent de Fornalutx les nomena per Sa Plaça i el carrer de Sa Plaça.

Ara bé, cada vegada que en la premsa han parlat de llevar els rètols de "Plaza General Franco" i "Calle José Antonio Primo de Rivera" no ha mancat el graciós de torn exclamant-se:

"Bah! Això són pocs maldecaps. Fornalutx té coses més principals que no mudar plaques als carrers".

Formes de pensar i opinar com qualsevol altra; però que no ens convenen gaire. Els nacionalistes de Mallorca que sabem d'on venim i a on anam, en nom del principi democràtic reconecem per la Constitució espanyola de 1978, exigim al Batle Alexandre Vidal i als regidors Bernat Sastre, Antoni Andreu, Jacint Cabot, Carmen Fernández i Pere Colom el següent acord per part de la corporació municipal fornaltuxenca.

1o. Esborrar el nom de "José Antonio Primo de Rivera" que encapçala la llista dels tres únics fornaltuxencs morts víctimes de la guerra civil.

2o. La Plaça i el carrer veïnat recobren oficialment el seu nom popular: "Sa Plaça" o "Plaça" de Fornalutx i "Carrer de Sa Plaça".

3o. Tots els rètols dels carrers de Fornalutx aniran escrits en la llengua dels fornaltuxencs; aquesta llengua que, agraït o no, és la que's parla de Salses fins a Santa Pola i de Fraga fins a l'Alguer passant per Mú.

Antoni Cabrit

Es comprèn que aquesta gent dins la seva gran majoria també és aficionada a l'esport "reil", i com tal el segueixen cada diumenge. Però l'experiència acumulada ja signa decepcions o victòries, els ha duit a la conclusió que aquest esport o sigui el "Futbol", és per a ells un entreteniment sedentari, on casi sempre van dirigits per un protector, s'entén "millionari", i ells com a bons devots no els queda més remei que anar a dictat. Es veu que en compensació d'anul·lar-los els proclamen "hinchada" intel·ligent".

Per això i perquè han tingut la saviesa de decantar-se un poc d'un esport desmesuradament ambiciós, que res té a veure amb el cultivar l'espirit amb l'acció, la tècnica i sobre tot per a la realització personal i el contacte amb la naturalesa, que els donen aquesta altra casta tan diferent d'activitats.

Una veritat senzilla i al mateix temps un bon exemple a seguir per a tots els "bissalemers".

Joan Torrens

mallorca socialista

DESPRÉS DE LA MOCIÓ DE CENSURA:

frustració per a l'autonomia

"Només els nacionalistes poden assumir
conseqüentment les reivindicacions nacionals"

Taula rodona:
La Normalització Lingüística
(Pág. 8-9)

Comunicat conjunt dels partits socialistes de Mallorca i Menorca I Reunió de les forces polítiques del C.G.I. per a la iniciació del procés autònom de les Illes

Després d'haver assistit a la reunió autoconvocada de les forces polítiques presents al Consell General Interinsular, volem fer públiques les següents consideracions:

Quan la voluntat manifestada per totes les forces polítiques insulars, a partir del Pacte Autònom de 4 de Juny de 1977, refrendat el març de 1979 per la majoria d'elles, i després de l'aprovació en sessió plenària de 26 de Novembre de 1979 pel Consell General Interinsular de la moció del Partit Socialista de Menorca i del de Mallorca de donar suport a la via de l'article 151 de la Constitució per a l'autonomia de les Illes; ens va sorprendre i contrariar la decisió de la UCD que totes les autonomies anirien per la via del 143 a excepció de Catalunya, País Basc i Galícia. Ens va preocupar, i així ho varem manifestar el retard de la UCD de les Balears de posar en marxa el procés autònom. El discurs del President Suárez, en el debat parlamentari darrer, negant tota capacitat negociadora a les Comunitats Autònomes, plantejant les "Leis horitzontals" com a mesura uniformadora i limitativa del desenvolupament dels processos autònoms i amb afirmacions altament perilloses per a la normalització de la nostra llengua i cultura; va agreujar els nostres temors que el procés cap a l'autonomia esdevingués una descentralització inoperant i insatisfactòria per a les forces nacionalistes d'esquerra.

Després d'haver analitzat en profunditat la proposta presentada avui per la UCD Balear el primer que se'ns ha fet evident és l'absoluta dependència de la UCD d'aquí respecte a la UCD estatal, i per tant la correspondència absoluta entre la seva proposta i la realitzada pel President Suárez en el Congrés de Diputats. En definitiva, es planteja anar pel 143 amb les competències úniques

cament de l'article 148. El calendari d'aplicació seria tenir l'estatut a punt a finals del 80 o a principis de 1981, i després és el Parlament de l'Estat Espanyol el que l'ha de discutir i aprovar. D'acord amb aquest calendari fins a l'any 1985 no serà possible reformar l'estatut, i fins a les eleccions de 1983 l'Assemblea Legislativa només podrà ésser provisional i constituïda per tots els consellers dels Consells Insulars.

Dubtam molt que es pugui assolir un Tribunal de Justícia quan el projecte de Llei Orgànica del Poder Judicial, que ha elaborat el Govern, no permet obtenir-ne més que a les Comunitats que hagin accedit a l'autonomia pel 151.

D'altra banda no hi ha, a l'oferta presentada, un pla de delegacions o de transferències específiques.

Manquen aclarir moltes coses tals com: la intenció i contingut de les "Leis Horitzontals" anunciades pel President Suárez, la possibilitat (que de cada vegada veim més allunyada) de poder exigir un tractament adequat al fet insular, el camí de la nostra normalització cultural i la recuperació de les institucions històricament arruïnades.

Aquest "Estat de les autonomies" que es vol crear des de Madrid, de dalt a baix, poc té a veure amb la nostra concepció de l'autonomia.

Els nostres partits discutiran internament aquesta oferta, intentant aclarir amb la UCD tots els dubtes possibles, i ens reunirem amb les forces que encara mantenim la via de l'article 151. El que no farem, serà donar el nostre suport a opcions que hipotequin el recobriment nacional de les Illes.

Mallorca, 2 de Juny de 1980.

mallorca socialista

Publicació del Partit Socialista de Mallorca

Responsable-Coordenador:
Rafel Oliver Pigullén

Consell de Redacció:
Antoni I. Alomar
Joan Perelló Ginard
Damià Fons Pons

Col·laboradors:
Joan Adrover, Miquel Adrover, Víctor Alomar, Jaume Armengol, Miquel Alenyar, Guillem Adrover, Bartomeu Barceló, Víctor Bonnin, Margalida Bujosa, Llorenç Capellà, Margalida Capellà, Juan José Cano, Jordi Carbonell, Joanot Colom, Jaume Corbets, Assumpció Cortés, Climent Garau, Eberhard Grosske, Pere Jofre, Miquel Llambies, Josep Maria Llompart, Isidor Mari, Vicenç Mates, Santiago Miró, Jaume Morey, Andreu Murillo, Bartomeu Mesures, Bartomeu Mulet, Mateu Morro, Andreu Oliver, Gabriel Oliver, Jaume Obrador, Tomeu Payeras, Damià Ferrà Ponç, Pere Sampol, Antoni Serra, Sebastià Serra, Jaume Sureda, Joan Tortells, Francesc Trobat, Jaume Vidal.

Corresponsal a Catalunya:
Víctor Bonnin, Ina Martínez

Corresponsal del País Valencià:
Antoni Ortega

Coordenador de Presència i Opinió:
Gabriel Florit

Fotografies:
Arxiu Mallorca Socialista, D.M., Pere Escalés.

Publicitat:
Biel Vich

Diseny, portada i fotografies:
Manolo Rivera

Edita:
Partit Socialista de Mallorca

Redacció i administració:
Carrer Temple, 7. Ciutat de Mallorca, Tels.
221414 - 221626.

Imprimeix:
Editorial Balsa, S.A.

Dipòsit Legal:
PM 511-77

Els escrits publicats pel "MALLORCA SOCIALISTA" no representen necessàriament la línia política del P.S.M., aquesta es manifesta únicament a l'editorial.

El passat dia 30 de Maig va tenir lloc a Ciutat una manifestació convocada pel Comitè Anti-OTAN de Les Illes, integrat pels partits i organitzacions: PSM, MCI, PCIB, PSOE, CSUT, CCOO, STEI, GOB, OCB, Coord. d'AAVV, Coord. de Laboristes.

Va assistir-hi gran quantitat de manifestants que, sota els lemes de:

- Stop Energia Nuclear.
- Energies segures i alternatives.
- No Bombes atòmiques.
- No volem Bases a Les Illes.

expressaren el seu rebuig a la política energètica del govern, i a la manipulació que, tant per part de l'Estat, com per part interessada, ens intenta convèncer de la necessitat d'entrar en una organització anuladora de voluntats i de drets, com és l'OTAN.

Pirates "mesetarios"

per: Rafel Oliver

"Que visquis temps interessants!" diu una maldició xinesa. I certament vivim la més interessant de totes les èpoques possibles. Diàriament ens arriben camuralls de notícies que ens fan sentir en el país del somni i la meravella. L'absurd és, en la política de casa nostra, norma obligada.

El poble de Mallorca ha viscut al llarg de la Història la pirateria com a fet gairebé quotidià. Temps enera els pirates de l'Islam eren una constant dins la vida costanera de l'illa. I arribaren a tenir un prestigi, per bé que en color negre. I així quan Benavides volgué cercar una ascendència negativa per a Joan March i Ordinas (En Verga), el qualificà com a "El último pirata del Mediterráneo".

Però ara el Mediterrani brut i empobrit ja no sustenta pirates. El cau de la pirateria "española" acaba d'establir-se a Madrid. "An al Centro", com cantaria La Trinca. El patrocina una força política suposadament socialista, suposadament obrera i escandalosament "españolista". L'objectiu de l'operació pirata és robar —talment un film de James Bond— les denominacions de tots els partits nacionalistes i socialistes existents —i fins i tot encara per existir— dins l'Estat Espanyol. El Partit Socialista Obrero Español —PSOE "para los amigos"— presentà 65 sol·licituds de "patentes y marcas" al Registre de la Propietat Industrial del Ministeri d'Indústria i Energia, cobrint així gairebé totes les "regiones de España". Incloses les Illes, naturalment. Així tindrem aviat com a marca registrada al Partit Socialista de Balears (PSB-PSOE) i el Partit Socialista de Mallorca (PSM-PSOE).

La partida és obra evidentment del PSM-PSOE —és a dir del Partit Socialista de Madrid-PSOE— perquè els seus escolans "isleños" no gosarien arribar a formular doïts tan monumentals. Resulta que el PSOE troba que el seu propi nom resulta indigne i el posa amb gran encert en segon terme: darrera uns sigles d'aparença nacionalista o regionalista. Els tords del centralisme volen baixos.

Quebec, endavant

Cap publicació nacionalista i d'esquerra no pot passar sense fer esment del referèndum a Quebec per a la seva associació amb sobirania pròpia al Canadà. Ja en sabem els resultats... i també algunes causes, i fins i tot potser el futur: El govern central de Canadà s'aboca amb totes les cartes que tenia a la mà contra la proposta nacionalista quebequesa amb una intervenció vergonyosa en els afers de Quebec. L'esperança és en que els joves votaren majoritàriament per la independència i amb la resta dels "sis" feren prop de la meitat. Els anglofons —els privilegiats del país— votaren "no" amb tota la gent a qui varen fer por les gairebé amenaces de les perspectives per al futur sense el Canadà. Observem, empero, que com a mínim allà han pogut fer aquesta votació... "Mallorca Socialista" en parlarà al pròxim número amb més extensió.

De moment n'hi ha prou amb fer l'observació que el pessimista (i el manipulador amb males intencions) veu sempre la botella mig buida i l'optimista la veu mig plena. I nosaltres tenim el futur.

Píndoles

Durant el debat parlamentari que acabà amb la històrica moció contra Adolfo Suárez sentírem algunes afirmacions que encara que no haguéssim escoltat gaire ens havien de cridar l'atenció; per exemple: Felipe González acusà al govern de fomentar l'anarquia a l'Estat perquè "Espanya prest seria ingovernable des de Madrid amb la proliferació de petits partits —regionals o no sé què més va dir, però ja ens entenem—, perquè per al funcionament d'un Estat modern són necessaris grans partits estatals" (més o manco foren aquestes les paraules). El PSM oficialment ja en féu un comentari sobre el respecte que aquestes paraules suposen a la voluntat dels vots populars nacionalistes. Vertaderament en Felipe González "és" una alternativa ja per a en Suárez...

I per part d'en Suárez, la seva afirmació contrària a la legitimitat històrica de les reivindicacions autònòmiques. Ell ho volgué deixar tot ben fermat (com si hagués seguit una consigna del seu anterior cap d'Estat) i per això l'empia que li treguin la història, perquè la història per a ell comença amb la Constitució actual. Cap nacionalista no pot renunciar mai al record de la sobirania i les institucions que amb les armes ens arrabassaren i llavors ens acabaren d'esclafar amb els Decrets de Nova Planta. No som historicistes, però que no ens vinguin amb que no tenen cap fonament històric les reivindicacions populars nacionalistes. Ja en poden pegar de bots...

Com en temps de Felip V

Per tot arreu de l'Estat Espanyol, els nacionalistes tenen sobrades motivacions per sentir-se inquietos. La Constitució de 1978 fou incapaç d'assumir un fet elemental: l'Estat Espanyol és una estructura política plurinacional. I fins ara dins aquest àmbit que lliga diverses nacionalitats, un determinat nacionalisme ha controlat en profit propi l'Estat, ha establert un centralisme intransigent que ha desfet els autogovernos de les altres nacionalitats i ha intentat assassinar les restants llengües i cultures. I el domini de Castella sobre Catalunya, País Valencià i les Illes neix d'un acte de força: una conquesta militar complementada amb disposicions polítiques per garantir la submissió d'aquests Països Catalans. Ho expressa sense miraments Felip V amb allò del "justo derecho de la conquista". Després arribà el Decret de Nova Planta anorrenant l'autogovern de Mallorca, ordenant que els papers oficials "se escriban en castellano" i procurant "ir introduciendo la lengua castellana en aquellos pueblos". Després arribà el liberalisme del XIX que "inspirat per un centralisme francès d'una eficàcia brutal" impulsà la completa castellanització de la paperassa oficial. I també la tasca de fer un "mercado nacional" dins la "Nación Española". La continuïtat del centralisme castellanitzador i espanyolitzador arriba fins ara. La Dictadura de Primo de Rivera en fou només una accentuació pintoresca. I la tirania de Franco l'expressió d'una brutalitat extrema.

La Constitució de 1978 no posà en qüestió la supervivència del centralisme. El poder el tindrà l'Estat radicada a Madrid. Les Comunitats Autònomes no tenen la categoria d'Estat dins el seu àmbit. Són descentralitzacions disfressades, no reconeixements de la sobirania de la nacionalitat respectiva. No ens ha sorprès gens el discurs d'Adolfo Suárez sobre l'Estat d'Autonomies. Farcit de crides a la unitat espanyola, a la igualtat, a la solidaritat, a la cultura comuna a tots els espanyols. I l'alternativa de Felipe González pot ésser més color de rosa, però es manté dins una absoluta ambigüetat. L'aparell insular de la UCDB ha quedat reduït, amb el discurs autonòmic de Suárez, a la cursula que sempre ha estat. Els seus homes no passen d'ésser "diputados runeros", títels "made in Madrid". L'oferta autonòmica de la UCDB és un calc estrepitós dels dictats de Suárez. I el problema és que l'oferta autonòmica de l'"alternativa de poder" del PSOE és idèntica a la d'UCD només amb algunes pinzellades de purpura demagògica i verbalista. ¿Convé recordar a Mallorca, a les Illes, als Països Catalans, a l'Estat Espanyol que només són els nacionalistes els qui poden assumir les reivindicacions nacionals? En el tema del nacionalisme els discursos de Suárez i González són les cares d'una mateixa moneda. La cara del centralisme descarat de la dreta i la del centralisme igualitari de l'esquerra, ambdues portaveus dels "drets de conquesta" contra la nostra nacionalitat. Talment com en temps de Felip V.

La crisi del bipartidisme

Les darreres confrontacions electorals dins l'Estat Espanyol han significat un seriós toc d'atenció per a la dreta espanyola, que ha estat relegada a un paper secundari davant l'avenç dels partits nacionalistes de dretes i d'esquerra. Però el valor que els resultats electorals d'Andalusia, País Basc i Catalunya sols expressen un augment del descredit de la UCD i del seu president, com sembla voler l'esquerra espanyola, és fer una reflexió limitada i parcial dels esdeveniments.

A Catalunya i al País Basc sobretot, es va afirmar la tendència ja iniciada el 1 de març i el 3 d'abril de 1979, cap a la ruptura del sistema de partits sorgit de la reforma del franquisme.

Les societats amb una vida democràtica autèntica, han vist sortir els partits polítics des de baix, com a expressions fidels de moviments socials i ideològics reals i vius dins les diverses classes socials. El procés de transició de l'Estat franquista a la pre-democràcia actual, és totalment invers, ve caracteritzat per l'esforç del grup dirigent dins l'Estat per imposar a la societat un sistema bipartidista definit pel predomini d'un partit-govern nuclearitzat per la possessió del poder, que és la UCD, i la potenciació artificial d'un partit d'oposició, verbalista i demagògic, que és el PSOE. No és per tant la societat la que mitjançant un procés de llibertat ha constituït el sistema de partits, sinó que és l'aparell de l'Estat franquista el que s'ha assegurat la seva continuïtat, estructurant un equilibri favorable als seus interessos.

Naturalment aquesta política s'ha trobat amb molts de problemes. D'una banda, s'ha plantejat el problema d'una classe treballadora molt comba-

tiva durant els darrers anys del franquisme, i majoritàriament lligada a plantejaments de lluita sindical activa, que va tenir una expressió en la preponderància de CCOO a les eleccions sindicals.

La potenciació del PSOE i la UGT, era doncs una necessitat substancial del procés de recomposició de l'Estat, era una creuassa necessària per a una dreta espanyola que sortia dèbil i desorganitzada del paradís (per la dreta, és clar!) franquista.

Els darrers resultats de les eleccions sindicals a FASA i a SEAT, ens demostren fins a quin punt el projecte de "racionalització" de la pràctica sindical de la classe treballadora es va concretant, i donen testimoni clar dels progressos de la sectària però intel·ligent política de la UGT íntimament lligada a la CEOE i a la política del Govern.

Però hi ha un altre escull per a la realització del projecte polític bipartidista: la realitat plurinacional de l'Estat espanyol. S'ha de tenir molt present, que la UCD ha desaparegut com a força política important de Catalunya i el País Basc, i que el PSOE ha tingut un greu retrocés. L'existència de partits nacionals (de dreta i d'esquerra) d'àmplia implantació i referendació popular, és un obstacle insalvable pel triomf del model d'Estat unitari i uniformador que els partits estatals representen.

Per això no ens va estranyar que el 20 de maig el President del Govern es referís explícitament a que el procés autonòmic no ha de servir de palanca a nous nacionalismes i a que s'ha de consolidar un sistema estable de partits d'àmbit estatal.

Aquest és el punt fonamental de coincidència del PSOE i la UCD, i és el punt en el que forçosament han d'ésser derrotats. Res ens empeny a pensar que realitats nacionals que han sobreviscut a segles de dominació i opressió siguin esborrades ara.

I pensar que pot existir una realitat nacional sense partits nacionals i estat nacional és una ximpleria. El problema no és com creu el PSOE, en canviar de sigles, o encara pitjor, robar-les a altres partits amb un acte de bauidatge polític increïble; el problema és que la realitat nacional de Mallorca, els interessos de les classes populars, exigeixen un pensament polític sobirà i deslliurat de tot altre centre de decisió política. Els partits en definitiva, són models d'Estat en petit, i poc podem esperar als nacionalistes de partits regits pel més barroc centralisme.

Es en aquest sentit que nosaltres a pesar de les nostres diferències amb CIU i el PNB, ens congratulem que els pobles català i basc hagin assolit governs i parlaments on els partits nacionals hi tenen la majoria. I és per això, que encara que no compartim moltes de les anàlisis del PSA, ens identifiquem absolutament amb les paraules de Rojas Marcos al Parlament espanyol, quan afirmava que l'actual crisi, no és la crisi d'UCD, ni la crisi del Govern, sinó la crisi del "bipartidisme consensuat", i que la superació passa pel reconeixement de les veus autòctones que han aconseguit trencar el bipartidisme.

Mateu Morro Marcé

PATETISME, TENDRESA, VIOLENCIA, INTRIGA, SUSPENSE, EMOCIO I CORATGE S'ALLEN EN "L'HOMME DE MARBRE"

L'OBRA MESTRA DE A. WAJDA

"EL HOMBRE DE MARMOL"

Director: ANDRZEJ WAJDA. Guionista: ALFRED KLUG. Repartiment: JERZY RADZIWILOWICZ - KRYSZYNA JANDA - TADEUSZ LOMICKI

DIU LA CRITICA INTERNACIONAL:

"S'ha de veure aquesta pel·lícula moltes vegades per a comprendre tots els seus matisos. Però aquest és el valor de la història i de les pel·lícules reveladores d'una època".

VARIETY-USA

"Una pel·lícula honesta i commovedora. Objectiva i ambigua alhora. Com la història europea de trenta anys ençà".

FRANCA

"L'home de marbre" s'ha convertit en la baula artística que d'una forma conseqüent lluita per a mostrar l'època contemporània, per ensenyar, avui en dia, la veritat a la nostra societat".

(R. BRATNY-KULTURA-POLONIA)

ESTRENADA

EN

S'estiu ja ha arribat a

En models exclusius de:

Antonio Ponze
Atasi
Bop
Escola
Enrique Caminal

Hit Parade
Margarita Nuez
Martela Brazzy
Nina Ricci
Pertegaz

Pier Carden
Susana
Tanagra
Zebedia...

Banc de S'oli
Rubi, 12 Ciutat de Mallorca

NOVETATS

ENERGIA I DEPENDÈNCIA NACIONAL

Per una alternativa ecologista

Martínez Alier, Fernández Buey, Pi de Cabanyes i d'altres

Quaderns d'Alliberament/5

PER LA LLENGUA

Llengua i cultura als Països Catalans 1939-1977

Carles-Jordi Guardiola

Presentació de Joaquim Molas

ALTRES TÍTOLS

SOCIALISME I NACIONALISME

James Connolly

SÍNTESI D'HISTÒRIA DE LA LITERATURA CATALANA

Jaume Vidal i Alcover

LA FI DEL CAGAELÀSTICS

Poesia política anònima 1939-1979.

A cura de Joan Crexell

EL FET NACIONAL A TRAVÉS DE LA HISTÒRIA

Fèlix Cucurull

EDICIONS DE LA MAGRANA

Cooperativisme: una alternativa

Els socialistes ens proposam la transformació profunda de la societat i tots som conscients, llevat dels que creuen en alternatives de poder, que per avançar cap al nostre objectiu, una societat fora opressions nacionals i de classe, és imprescindible una labor de conscienciació popular unida a la lluita pel control de les institucions polítiques. Així, des de fa anys, hem dedicat tots els esforços a impulsar el sentiment nacionalista dels mallorquins, hem participat a les campanyes per la normalització lingüística, per l'autonomia, per la cultura popular, ecològiques, etc. Dins els sindicats obrers i pàgesos procuram que els treballadors prenguin consciència de classe a la vegada que lluiten per unes millores socials i econòmiques.

Tot i que això ja suposa transformar la nostra societat, hem descuidat un aspecte fora el qual tot el que feim és construir castells d'arena que s'esbuquen amb una coça. Hem referenciat a l'aspecte econòmic, al control dels mitjans de producció. Pensem que si encara som lluny d'accedir al poder polític, no en parlem ja del poder econòmic en mans del monopoli i multinacionals.

I què succeiria si la força dels vots o la pressió popular pujava al poder a una força política nacionalista d'esquerres com la nostra i que aquesta força intentés complir el seu programa? Fixau-vos només en la situació actual. L'Estat està governat per la dreta i així i tot, per evitar un augment de les reivindicacions nacionals i populars, per provocar la por a la gent, per desestabilitzar, el capital es retira, s'atura la inversió, i en conseqüència creix l'atur juntament amb la delinqüència i la violència. Si així actua ara el poder econòmic, imaginem-vos el que ens pot passar demà, si posam en perill el sistema.

Cal per tant començar a posar les bases d'un nou ordre econòmic, d'una nova empresa. Per això, tal com ho feim als altres sectors on incidim, hem d'aprofitar els minvats recursos que ens deixa el poder. Un d'aquests i que té més possibilitats de les que imaginam és la Cooperativa.

Fins ara el cooperativisme a Mallorca s'ha reduït a les cooperatives pàgeses i aquestes fins fa poc estaven totalment descredades ja que servien els interessos dels grossos. La situació comença a canviar

amb el sorgiment del sindicalisme pagès que en pocs anys ha provocat un canvi radical dins la pàgesia. Les cooperatives agrícoles, controlades pels pàgesos progressistes comencen a funcionar si bé encara per davall de les seves possibilitats reals. Però al marge del sector pagès, el camp obert al cooperativisme és immens i espera que el descobriquem amb imaginació i decisió. Des de les anomenades cooperatives agrícoles de consum i de producció a la de comercialització de productes artesanals com la que s'està creant a Montuiri, hi ha tot un ventall de possibilitats dins tots els sectors.

Vegem els principals avantatges de la Cooperativa sobre l'empresa tradicional: El treballador té capacitat de decisió en la direcció de l'empresa i ningú en treu un benefici directe del seu treball. Hi ha facilitats per obtenir crèdits a baix interès, importants beneficis per reduccions fiscals, possibilitat d'establir convenis avantatjosos amb la Seguretat Social, subvencions per a la preparació tècnica dels obrers... Tot això unit al major rendiment que obtenim al fer feina amb condicions favorables abateix la producció i pot provocar de rebot un control dels preus del mercat i disminució de la inflació. D'altres avantatges com la sensació de sentir-se útil, de donar un sentit al treball etc., justifiquen per elles mateixes la necessitat que impulsem el moviment cooperatiu.

Avui en dia està de moda parlar d'alternatives econòmiques per Mallorca que ens alliberin en part de la total dependència del turisme. Pensem que les solucions les haurem de donar des d'aquí i que res ens vendrà concedit generosament de fora, al contrari, estam aventsats a que si ens mostren el dit ens prenen la ma. Comencem a estudiar els nostres propis recursos i a partir d'ells, amb la participació directa dels mallorquins trobarem el camí que treuran de la crisi els sectors de la sabata, pell, construcció..., i fins i tot el camp.

Pere Sampol

Primer curs de llengua catalana al B.U.P.

per Joan Melià Professor de català

A punt de finalitzar el curs en què s'ha introduït el català com a assignatura oficial del B.U.P., pot ser profitós fer-ne un repàs ràpid per destacar els fets i condicionaments més importants i les dimensions de l'avanc, si n'hi ha hagut cap, que aquesta mesura ha suposat per a la normalització lingüística a les Illes.

Ja no serà necessari fer referència al tema català-mallorquí perquè en els llocs on s'han fet les classes de català amb normalitat ha deixat de ser problema. Com era d'esperar, així com ha anat avançant el curs i els alumnes han pogut conèixer més la seva llengua, s'han donat de la inconsistència dels arguments que utilitzen els qui neguen la identitat de la llengua de les Illes amb la parlada al Principat i al País Valencià.

UNA ASSIGNATURA MES

D'entrada, el fet que la introducció de l'assignatura dins el B.U.P. hagi significat únicament una simple suma de matèria als programes anteriors ja fa evident el poc interès que, els qui n'han estat responsables, tenien perquè l'assignaturització de la nostra llengua fos ben acceptada entre l'alumnat.

Fins i tot els alumnes que amb més insistència exigien la incorporació del català al B.U.P. han quedat desagradablement sorpresos quan han vist que, il·lògicament, s'ha convertit, allò que ells reclamaven, en un obstacle més al no suposar, com ja hem dit, la reestructuració racionalitzadora del pla d'estudis que ells, amb raó, esperaven. (1)

A causa d'aquest fet, fruit del desinterès o malintencionalitat, ens trobam que als estudiants de terres de parla no-castellana se'ls exigeix una assignatura més i se'ls obsequia amb tres hores més de classe a la setmana per poder obtenir un títol totalment equiparat amb els dels castellano-parlants, que, probablement, desconeixen i tot la nostra existència (Tenir més hores de classe i passar desapercibuts dels dos molts avantatges que gaudim els malanomenats bilingües).

D'altra banda, l'actitud menyspreu i repressora mantinguda pel règim franquista envers les manifestacions nacionals de tot tipus i l'esquema de valors potenciat pel poder dins les societats capitalistes ha fet que la majoria de pares, molt afectats per aquesta dos elements, hagin interpretat l'oficialització de l'assignatura com a una concessió al desfasat sentimentalisme

folkloric d'unes minories i, per tant, aquesta no mereix que els seus fills hi dediquin el mateix esforç que a la resta de matèries. Sense cap dubte, aquesta lleu condició molt directament l'actitud de gran part de l'alumnat i, encara, hi podem afegir un altre factor que és el que afecta a la seva procedència i a la situació del centre.

El grau d'acceptació de la nova assignatura ha estat molt més alt a la part forana que a Ciutat i això, indubtablement, està relacionat amb les diferències d'ús del català i amb la capacitat d'integrar els immigrants dins la nostra societat, que podem fàcilment observar entre dos diferents llocs.

Mentre que als pobles la llengua catalana és la que s'empra normalment en la gran majoria de casos per a la comunicació oral, entre els ciutadans catalano-parlants, per causes que no podem analitzar aquí, l'actitud diglòssica és molt més accentuada.

Un fet a tenir en compte, en aquest sentit, és la importància que els claudres poden tenir en el procés de normalització. Aquesta importància es demostra vident com, als institucions on el català és la llengua d'ús normal dins el centre, els alum-

(Cont. en pàg. 18)

transformar la seva cuina és facil

Si la seva cuina ha quedat antiquada i ja no sap on ha de posar les coses és l'hora de fer un pensament

Transformi la seva cuina en un lloc on pugui

CUINAR, MENJAR I PASSAR-HI HORES AGRADABLEMENT.

CUINA-COMPLET se n'encarrega de tot: Llanterneria, obra, pintar, electricitat, ebenisteria, etc.

CUINA-COMPLET és un únic pressupost

i una única que se n'encarrega de tot

Confiau en

Cuina Completa

"Experts en transformar la seva cuina"

C/. Rosífol, 20 (devora L'Írico Palace). Tel. 23 51 76. PALMA

PRESENCIA I OPINIO

PARLEN ELS POBLES

SINEU

Rentar el cap als infants

Jo no voldria que m'ho prenguessin malament. No és aquesta la meua intenció. Però, tanmateix sé que, qui opina públicament s'exposarà així: A perdre amistats.

Si l'opinió de l'articulista està a favor de la majoria, tant li val, ja que els possibles detractors són una minoria. Molt digne de tot respecte, però minoria. I un moment donat, a nivell popular la postura troba suport.

Si l'opinió de l'escritor reflecteix una opinió minoritària, a nivell de poble petit com Sineu, l'únic que l'exposés és que, demà matí la gent et faci amples i no et digui ni bon dia. I aquestes són les dolces que se serveixen en aquestes noces. Llavors, succeeix que passen els dies i resulta que, un per una cosa, l'altre per l'altra, a poc a poc, tira-tira, et tornen a acceptar una convida a la taverna. I aquí no ha passat res, segons, veurem, depèn.

Ho deia perquè, a l'Escola Nacional —pública— del nostre poble s'hi imparteixen classes de catecisme i religió. Els professors i el Rector del poble cada setmana donen classes de religió catòlica a l'Escola pública. Això sí, amb el vist i plau dels pares de les criatures.

Vull insistir que no tenc absolutament res contra la religió catòlica. Ni contra la protestant. Ni la budista. Ni la mahometana. Ni els "Testigos de Jehová". Ni els "objectors de consciència". Ni contra centenars d'ets.

O sí. O potser jo sigui una mena d'imbecil presumptuós que creu que, qualsevol intermediari entre jo mateix i els meus deus particulars, és un luxe molt car que jo no em puc permetre.

No vull fer-me pesat. Sols vull recordar als pares que donen el seu consentiment perquè s'ensenyi catecisme i religió catòlica als seus fills a l'escola pública, que existeix "La Declaració Internacional Del Dret de l'Infant" i també "La Declaració Internacional Del Dret de l'Adult". Tant una com l'altra s'estenen prou a recalcar que L'INFANT TÉ DRET A NO SER MANIPULAT. Ni per son pare i sa mare, ni per professor de cap classe. I, per suposat, ni per cap Rector.

No són objectes els infants: Són persones en formació. No són propietat de ningú: NOMÉS "SÓN".

I tenen "DRET" a una "ENSENYANÇA ACONFESSIO-NAL", tant política com religiosament.

Les altres coses són excuses de mal pagador.

Biel Florit Ferrer

PORRERES

La Diada de les Corals

El diumenge dia 18 de maig va tenir lloc a Porreres la VIII Diada de Cant Coral, que és la trobada anual dels cantaires mallorquins i que per primera vegada tenia al nostre poble com a seu. L'organització correspongué a la Coral de Porreres i a la Federació de Corals de Mallorca, que agrupa a vuit masses corals de Ciutat i les de Soller, Felanitx, Llubí, Sant Joan, Calvià, Binissalem, Sineu, Campos, Petra, Manacor, Escorca-Lluc, Porreres i Bunyola.

Enguany en lloc de l'actuació individual al concert durant la primera part, fet que allargava molt la duració del mateix, es muntaren tallers de treball que es prepararen en sessions matinals i als quals hi prengueren part els interessats de totes les corals que ho desitjaven, el que feu, per altra part, que algunes d'aquestes entitats no assistien —no sabem per quines raons— a la trobada. A la segona part, i formant grup, es cantaren diverses cançons populars il·lenques i com a cloenda corals i públic dret entonaren "La Balanguera", acte de mallorquinisme que com sempre succeeix en aquestes diades corals té una bona càrrega d'emoció i sentiment, malgrat la poca idoneïtat de l'himne de Mallorca com a cant popular.

L'englés parroquial porrerenc, de reconeguda cabuda i sonoritat, presentà un excel·lent aspecte, així com el poble, que per espai d'unes hores fou punt de reunió dels nombrosos grups de persones que cultiven i estimen la música polifònica. Cal esmentar l'absència dels mitjans de comunicació, (premsa, ràdio i televisió) que en anteriors ocasions donaren àmplia referència de l'esdeveniment, tal volta no s'els havia convidat? O és que el fet que més de dos mil persones cantin en català i les cançons més nostres no és prou important?

Joan Barceló

ANDRATX

L'Ajuntament d'Andratx per dedins

Havent-me incorporat a l'equip de "Presència i Opinió" (parlen els pobles) d'ara mateix en endavant vos escriuré una crònica mensual, amb preferència dedicada al funcionament del consistori del nostre poble, del qual som regidor pel PSM.

Procuraré que els meus escrits siguin el més objectius possibles, tenint en compte que, qualche vegada m'hauré de referir a mi mateix.

Creo que els meus escrits seran de molt interès pels meus conciutadans perquè, mitjançant el seu contingut, podran arribar a assabentar-se de molts temes pertanyents al "Secret del sumari", i que no solen trascendir l'opinió pública.

El consistori d'Andratx està compost de 13 elements: El Batle i 12 regidors. El Batle i 6 regidors pertanyen a UCD; el PSOE n'hi té 4; un el PCIB i el que resta és del PSM.

Els primers temps de funcionament del nostre flamant Ajuntament democràtic, potser per aïll de la inexperiència política, (sobretot per part dels del "Centro") ja que varen ser reclutats a darrera hora i a tota pressa, sense tenir en compte els seus coneixements polítics, que eren pràcticament nuls, tot semblava més bé un grup de camarades disposats a treballar en bé del poble, deixant de costat la diversitat d'idees dels seus membres, en representació dels seus respectius partits.

Al principi, el Batle, procedia en tots els seus actes com un autèntic demòcrata. Permetia l'accés a les sessions de la Permanent a tots els regidors, permetent-los també discutir tots els assumptes junt amb els membres oficials de la Comissió. Exceptuant el vot (del qual sols en poden fer ús els membres de la comissió), es pot ben dir que tots pertanyiem a la "Permanent". A la llarga "tanta democràcia" va quedar convertida en un pur miratge. Perquè UCD, a Andratx, no és democràcia, com es veurà.

Les Comissions informatives les formaren, com és de suposar, entre els del partit majoritari. UCD en aquest cas. Per suposat que tots els presidents foren nomenats entre gent de les files d'UCD.

La Comissió Permanent —composta de cinc membres—, la formaren el Batle, el primer Tinent-Batle, el segon i el tercer, tots d'UCD Sols el quart Tinent-Batle pertanyia al PSOE.

En el moment d'organitzar-se les Comissions Informatives, el quart Tinent-Batle pertanyia al PSOE sols en qualitat d'"Independent". Més envant es va incorporar a la disciplina del partit, entrant a militar-hi.

Aquest, el quart Tinent-Batle, Antoni Aguilera, es va fer des del primer moment gran amic del d'UCD, potser per allò del "roce", o també perquè el termini de totes les sessions de la Permanent, se n'anaven a dinar plegats i, ja es sap, amb la panxa plena i un bon vinet encalcent, l'estómac, tot es veu color de rosa. O com és

en aquest cas, color UCD: Grog i verd.

Precisament pels seus coneixements en "matèria urbanística", i per ser persona molt preparada en tots els ordres (sense haver figurat amb el núm. 1 a la llista electoral), es va convertir amb el nostre títol consentint en el cap del grup d'esquerrers.

Des d'un principi va a ser partidari del més ample consens amb els d'UCD, juntament amb la col·laboració del núm. 1 del PSOE, Maties Tomás, contemporanador a ultrança. Si no ens aturam a temps (el menys jo mateix, regidor del PSM), el dia menys pensat ens proposen l'ingrés a l'UCD.

Lo cert i segur és que, per mor dels dos contemporanadors del PSOE, no hi haviu manera de dur la contràrie als del "Centro".

Fa uns mesos vaig sol·licitar la meua inclusió dins la Comissió d'Urbanisme, on estavi segur de poder fer-hi una bona labor en pro dels habitants de les barriades, tant necessitats que qualsevol vetll per ells.

Doncs bé, el dia abans del Plenari en què s'havia de decidir si m'admetien o no, el Sr. Aguilera ens va sortir amb que havíem de renunciar a votar a favor meu perquè, els d'UCD estaven en contra de la meua inclusió en la dita comissió i era millor no presentar-los cara en una qüestió de tan poca importància (la poca importància era per a ell, és clar), a fi de no rompre un consens que ens faria fal-

ta per aconseguir coses de més envergadura.

La cosa certa és que, quan es va celebrar la votació, el regidor comunista i jo varem votar a favor meu, i els del PSOE en contra.

De no ser per l'excés de zel del representant del PSOE, en aquestes hores les esquerres tendríem majoria dins la Comissió d'Urbanisme. Ja que, els d'UCD votaren en contra de la meua inclusió excepte DOS d'ells, que votaren en blanc. Per tant, si els del PSOE no haguessin romput la unitat esquerrana, hauríem estat majoria a la votació.

A partir de llavors, varen deixar de fer el mínim cas als cants de sirena del senyor Aguilera.

Si per ell hagués estat, quan (des de Madrid) va arribar la NO AFRO-VACIÓ DEL PROJECTE D'URBANITZACIÓ DE SA DRAGONERA, aquesta ja hauria estat habitada pels nous llogaters de PAMESA.

Gràcies que, sota cap pressió vaig accedir a donar el meu vot afirmatiu per aprovar el "Estudio de detalle", no es va donar llum verda en aquest punt, puix, el Sr. Aguilera volia el vot afirmatiu de tots nosaltres. Així tots n'hauríem estat compromesos.

Però això de Sa Dragonera ja és una altra història que vos contaré un altre dia.

Alfons Grech

POLLENÇA

Pagesos i pecadors, uns interesos en comu

L'acord de la corporació local, decidint per unanimitat del partit integrants al ajuntament, la celebració d'un referèndum popular per a decidir el canvi de dia del mercat dominical, no ha caigut gens bé als pagesos i pescadors. Opinen que la decisió l'han de prendre ells, ja que són els que venen els productes. Els dos, estan d'acord en que es celebri en diumenge i que a més es crei un nou dia de mercat per a vendre animals. Els pescadors estimen que l'existència de mercat els diumenges els beneficia, ja que el diàbte es dia de pesca, i han d'aprofitar per a descansar quan hi ha mal temps. Els pagesos opinen al mateix, que el seu descans ve condicio-

nat per les condicions meteorològiques i no pel calendari. És una difícil paleta per l'Ajuntament. Serà capaç de reconsiderar el que creim un error per la seva part el no haver tingut en compte les opinions dels dos sectors més interessats?

El FSM de Pollença, mantén la seva opinió expressada en el núm. 23 d'aquest periòdic i al D.M. el 11-4-80 en el sentit d'oposar-se a la celebració d'un referèndum, ja que havien d'esser els pagesos en decidir i podien afegir, que també han d'opinar els pescadors. No ens inclinam per un dia o un altre, senzillament respectam la decisió que prenguin els gremis abans esmentats.

Si heu de comprar cap electrodomèstic veniu a

"SUPERMERCADO DEL ELECTRODOMESTICO"

* CUINES, * NEVERES, * MAQUINES DE RENTAR, * TELEVISORS, etc.

Carrer Blanquerna, 53. — Ciutat de Mallorca

Esport Popular: Greu manca d'instal·lacions

Investir un comentari de política esportiva en el si d'un partit polític i a una publicació com aquesta no és cosa que resulti fàcil, per l'habitual que és que partits polítics tractin en profunditat un tema com aquest. Si analitzem els programes dels diferents grups polítics, poques referències trobam sobre una activitat que mou a milions de persones i milers de milions de pessetes, i que té una importància reconeguda pel que fa al desenvolupament de l'individu. No és intenció, ara aquí, de fer un escrit incitant la gent a la pràctica esportiva, ni retreure els avantatges que comporta aquesta, sinó de sensibilitzar als partits progressistes d'assumir programàticament i en la pràctica la problemàtica de l'esport a tota nivella. Fa per això, que una primera passa podria ésser el donar una sèrie d'idees generals que fonamentessin una discussió profunda, documentada i definitiva sobre el tema.

Tota anàlisi haurà de començar per tenir en compte la incidència que té dins el diversos sectors socials la pràctica esportiva, molt lligada a la problemàtica cultural que afecta a aquests sectors. Al mateix temps, i a un altre nivell, les repercussions polítiques que diu pel que fa referència a la manipulació desvergonyida a que es sotmet la pràctica esportiva, sobretot quan afecta a competicions internacionals, sobretot per part d'estats de clares intencions imperialistes —vegem tota la problemàtica dels Jocs Olímpics d'enguany—, que utilitzen l'esport amb fins clars de coacció política, desvirtuant el fi de tota pràctica esportiva: el desenvolupament de l'individu.

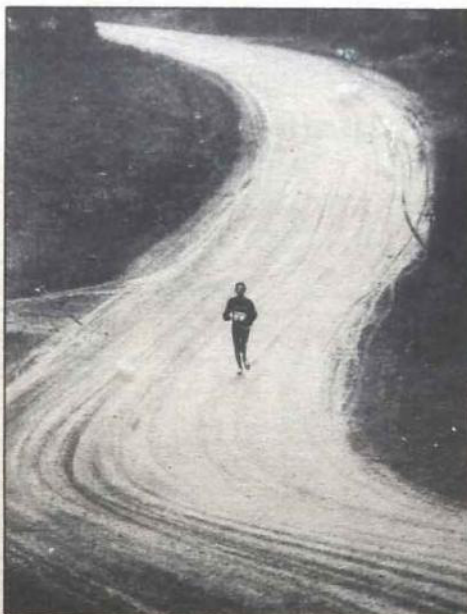
Un altre aspecte, serà el que afecta a la pràctica quotidiana de l'esport que té un caire totalment popular i que és el que ha de mereixer una atenció prioritària, per quant esdevé la base de tot el quadre organitzatiu que comporta aquesta pràctica. A partir d'aquí hauré de diferenciar dos grups:

- El de la pràctica esportiva a nivell amateur —popular—.
- El de la pràctica a nivell competitiu o professional.

El primer és aquell que tot i ésser competitiu —tot esport esdevé una competició, ja sia a nivell de superació personal— està motivat per la pràctica de l'esport per l'esport.

El segon és quan la pràctica es converteix en un mitjà de vida, és a dir una professió, amb els consegüents problemes de tipus laboral —relació club-empresa, esportista-treballador—. Aquest tipus d'activitat molta la qualifiquem més d'espectacle que no de competició esportiva, encara que no es pot deixar de tenir en compte que el que fa possible "aquest espectacle" és l'esport.

Després de definir aquests dos grups, es convindrà que tota pràctica esportiva necessita una organització i una infraestructura imprescindible. Si l'esport convenim que és una necessitat per a la persona, i està ben clar que és així, d'aquí la convicció que tota manipulació econòmica amb fins lucratiu personals és una acció antisocial. És la comunitat a través dels seus organismes que ha de

L'esport popular, per a tothom, —no el de masses—, fins ara ha hagut de fer camí tot sol; els doblers dels impostos se'n van a les butxaques dels "Consejos Superiores de..."

carregar amb l'organització i instal·lació de llocs per a la pràctica de l'esport, pràctica que ha d'ésser fomentada ja des de les edats escolars, procurant que els programes educatius facin compatible l'esport amb l'estudi deixant temps suficient per a una pràctica racional, a més de comptar amb monitors suficients que seran els responsables de l'educació física dels escolars. Seguit sentim manifestacions de joves esportistes, alguns de categoria reconeguda, referents a la

difficultat que tenen per compaginar l'esport amb l'estudi a aquest país nostre. Potser els joves que menys dificultats tenen en aquest sentit siguin els que tenen el privilegi d'anar a col·legis privats, on generalment solen disposar de grans instal·lacions, monitors, etc. al contrari dels estatals, cosa que moltes vegades serveix de reclame per als pares que han d'escollir plaça per al seu fill, així com també d'excusa per a treure més doblers als "clients".

El problema de la pràctica esportiva creix quan l'escolar s'incorpora a la vida del treball. On continua practicant el seu esport preferit i omplint així el seu temps d'oci i la seva formació física? De deu vegades nou ha d'acudir a clubs privats moltes vegades inassequibles pel seu sou. L'esport que potser no troba tantes dificultats potser sia el futbol, però això és degut al ressò popular que ha tingut des de fa molts anys, resso que per altra part tots sabem s'ha fomentat amb intencions manipulants i alienants.

Un aspecte que hem de tenir en compte és el gran esforç que molta gent fa per tal que els joves i no tan joves puguin practicar l'esport, esforç concretat en formació de clubs esportius diversos de base totalment popular. Això ho trobam als pobles, a les barriades, etc. Per contrapartida aquesta gent reb poques ajudes.

Continuar analitzant aquesta problemàtica, ompliria folis i més folis, i precisaria d'entrar en dades concretes. Ara bé aquesta anàlisi no pot deixar de tractar els aspectes econòmics —qui maneja els doblers de l'esport?—, Què és fa amb els doblers de l'esport?— Haurà de tractar de l'administració i organització que haurà de passar per a una descentralització fonamentada en l'estructura de l'estat segons les diferents comunitats, tot lligat amb el tema de les federacions.

Tot aquest important muntatge l'hem de traslladar a Mallorca, on els problemes són un reflex i una conseqüència de la política esportiva de l'estat. Amb quins mitjans compten les corporacions locals per solventar aquesta situació? Quina política segueixen les federacions anomenades regionals, pel que fa a instal·lacions, promoció, subvencions, etc.? Qui controla aquestes federacions? Moltes més són les preguntes que podríem fer, així com la política que se segueix a Ciutat on fan falta a les barriades molts de llocs per practicar l'esport i allà on n'hi ha estan deixades a flor, quasi sempre per manca de mitjans econòmics.

Com podem veure la preocupació sobre aquest tema no és gratuïta, i cal que sigui assumida amb profunditat per quant és un tema clarament d'interès popular. L'esport és un fet cultural, i el nivell esportiu que tenen molts estats arreu del món ve donat de fet pel nivell cultural que han assolit. És així que la lluita per aconseguir fer possible una pràctica esportiva popular ampla, és una lluita que val la pena de no deixar de banda.

Macià Lladó

"TELE-HOGAR"

2 ANYS
GARANTIA
TOTAL

BENEFICIAU-VOS D'AQUESTA
SENSACIONAL GARANTIA EN
LES MILLORS MARQUES
EUROPEES DE TV AIXO ES
UNA ALTRA MERAVELLOSA
OFERTA DE:

Carrer Nicolau de Pax, 16 Ciutat de Mallorca
tel. 279750

Primer curs de llengua catalana al B.U.P.

(Vé de pàg. 1)

nes ho han acceptat i participat d'aquesta mena d'oficialitat? (2)

ABSENCIA DEL CATALA AL B.U.P. NOCTURN I AL C.O.U.

Es evident que els estudis nocturns de batxillerat necessiten, amb urgència, una revisió per a evitar que continuïn, almenys a nivell pràctic, essent menysdistinguts i, malgrat això, la Comissió Mixta, en la qual hi ha representants del M.E. i del Consell, amb l'excusa que era molt difícil introduir una nova matèria per les dificultats d'horari, els ha deixat sense l'assignatura de "Llengua Catalana" i, així, ha augmentat les diferències amb els alumnes de diürn, els quals estudien català i acaben el batxillerat amb uns coneixements que els posaran amb avantatge davant els seus companys de nocturn a l'hora de seguir estudis universitaris o quan hagin d'optar a determinats treballs. Per això es fa necessària una reestructuració i un repensament del batxillerat nocturn que inclogui la introducció de la nostra llengua a partir del curs vinent.

Per al C.O.U. tampoc s'ha previst l'assignatura de català i, en alguns instituts els alumnes, conscients de la incongruència, exigeixen que entre les assignatures optatives hi figurei "Llengua i Literatura Catalanes". Les raons que addueixen són, en primer lloc, que el català no ha de ser discriminat a cap nivell de l'ensenyament, i, a més, que n'és il·lògica l'absència perquè, segons quins estudis pensin seguir, se la trobaran a la Universitat.

RETARD (INVOLUNTARI) EN LA PUBLICACIÓ DE L'ORDRE MINISTERIAL

L'aparcio al B.O.E. de l'O.M. que regula el Decret una vegada començat el curs (8-11-79) també ha estat causa de moltes anomalies, que ha contribuït, molt directament, a fer impossible la normalitat en la marxa del curs: les classes comencen més tard que en la resta d'assignatures; en alguns instituts que no pogueren modificar els horaris, previstos sense hores de català, no tots els cursos han tingut les hores setmanals de classe que els pertanyien; amb l'excusa que, una vegada començat el curs, els era impossible per manca de professorat i de hores en els horaris, i amb el beneplacit de la Comissió Mixta, molts de col·legis privats no han introduït l'ensenyament del català i, de passada, s'hauran estat els seus que haurien hagut de pagar.

Un altre fet pertorbador ha estat que l'assignatura, en molts casos, ha servit per a completar

horaris de professors d'altres matèries, a vegades, amb una preparació insuficient i amb poc interès per l'assignatura, que no hauran fet altra cosa més que evitar qualsevol tipus de problemes.

Una vegada feta aquesta exposició queda ben palesa que la publicació del Decret i de l'Ordre no han de ser valorats amb excés d'optimisme, i si ara no es duen a la pràctica, no s'exigirà el seu millorament i deixem de lluitar per a la normalització del català a tots els àmbits de la nostra societat, l'assignatura es convertirà en allò que alguns desitgen: "una assignatura més" amb pocs simpatitzants.

EL PROFESSORAT

Mentre tant el professorat de català segueix estable en la seva inestabilitat fins que, algun dia, com a mal menor, es decideixin a treure a oposicions les places de les Illes i comencin a existir els seminaris de català als instituts.

D'altra banda, aquests mateixos professors periòdicament celebren reunions amb els de València i els del Principat per estudiar la manera de fer possible que, a totes les terres de parla catalana de l'estat espanyol, l'ensenyament del català, en contra del que pretenen certs grups polítics, estigui en les mateixes condicions, cosa de que, actualment, n'estam molt lluny (A Barcelona ja hi ha numeraris i el nocturn té català; a València no hi ha encara ensenyament oficial i l'Ordre Ministerial que està a punt de sortir és una veritable aberració).

Al mateix temps s'intenta evitar que els decrets institucionals fragmentin la llengua lingüística, tal com pretén el partit del govern i, per això, s'oposen a la convocatòria d'oposicions distintes per a València, les Illes i el Principat i a la creació de cursos distintes. (3)

NOTES:

(1) No cal dir que la reducció d'una hora de "Llengua Espanyola" i de "Llengua estrangera" als alumnes de primer no té res a veure amb el que significaria aquesta remodelació.

(2) Fets com aquest podem demostrar a les nostres autoritats civils i als mitjans de comunicació, que, almenys teòricament, estan a favor de la normalització del català, la poca importància que tenen les declaracions programàtiques i els plans a llarg termini si no van acompanyats d'unes actituds i realitzacions pràctiques clares.

(3) Aquesta voluntat de fragmentar, des de l'administració, la unitat del català és fa evident en el retús que la Comissió Mixta va fer de la sol·licitud, que va fer un agregat menorquí, de traslladar-se a Mallorca on havia donat classes de català abans d'aprovar les oposicions al Principat.

RÀDIO POPULAR DE MALLORCA
és popular i és de Mallorca

SUSCRIBIU-VOS A UNA REVISTA AL SERVEI DE LA NOSTRA CULTURA DEL NOSTRE POBLE

WUC
Apartat 619
PALMA DE MALLORCA

ANTIGA IMPREMTA

oler

C/. Arquitecte Reínés, 2 - 4 - Telefon 214431 - Ciutat de Mallorca

Cinema

Un llibre interessant: "Cine i Història"

Un llibre interessant: "Cine i Història" de Marc Ferro.

Enguany ha aparegut amb edició castellana a la col·lecció "Punto y Línea" de Editorial Gustavo Gili, Marc Ferro és un historiador francès que, a més d'alguna obra damunt interpretació de la història, destaca pel seu coneixement de la Primera Guerra Mundial, la revolució russa... Ha treballat en col·laboracions a Le Monde Diplomatique i també en programes damunt història i actualitat a la televisió francesa.

Aquest llibre, que va ser escrit en francès a dues obres (el 1975 i el 1977), fa una anàlisi bastant am-

ple damunt la implicació que existeix entre la història i el cinema, tenint molt present la dialèctica poder-oposició i el plantejament que l'autor fa de "el film, agent de la història". A més d'anàlitzar el film com a font de la història, emprant el model de la filmografia russa dels anys 20 com a exemple, passa a aquesta relació que hem comentat. La ideologia nordamericana a través del cinema dels anys de la Segona Guerra Mundial, el problema del militarisme amb l'interrogant de si és possible un cine antimilitarista i una anàlisi brillant i breu de "Rey y Patria" de Losey, ens posen davant tota una època

històrica que, en certa manera, ha configurat tot el món actual.

La tercera part del llibre parla del llenguatge cinematogràfic i és, tal vegada, el capítol que més profundització necessita ja que aquest fenomen de masses ha estat, i és, objecte de múltiples manipulacions.

La darrera part del llibre, titulada "Sociedad que produce, sociedad que recibe", amb uns plantejaments pràctics a través de "El tercer hombre", "La gran il·lusió" ens du a veure la dialèctica davant la guerra amb un naixement triomfant que després tendrà unes conseqüències

molt profundes a la societat contemporània.

En resum, ens trobam davant un llibre molt interessant per anar avançant a la capacitat d'anàlisi a un moment en què tal vegada sigui possible treure fruit de les iniciatives individuals i col·lectives d'avançar cap a un cinema no purament comercial. Exemples com les Setmanes de Cinema Històric, Cinema de Joventut, Pedagògic, Cineclubs... no en falten, el que sí falla moltes vegades és l'anàlisi i el debat. Un llibre com aquest ens pot ajudar.

Sebastià Serra

CONEIXER LA NOSTRA ALIMENTACIÓ

(Ve de pàg. 6)

un aliment sense vida. També el sucre que consumim és un producte refinat i mort, però, alerta! el sucre moreno pot esser refinat amb colorant.

Cal prendre els productes integrals, el més viu possible.

Els productes animals (carri, peix, marisc...). Hem vist la no civilitat dels aliments tractats per la indústria, les refinadores, etc., emperò, encara que poguessin aconseguir productes naturals, n'hi ha alguns que no són aptes per al consum humà. Simplement perquè l'home és una espècie dins l'ecosistema amb unes necessitats definides, i preparat per a un tipus d'alimentació, i no és cert que l'home es vagi adaptant; ho fa, sí, perquè l'energia vital intenta mantenir la vida fins al límit de possibilitats, però ho fa a costa de degenerar-se, empijorant la qualitat de vida.

En el quadre d'anatomia i fisiologia comparades que fa el Dr. Emmet Denmore en el seu llibre "How nature cure", es poden veure les 17 diferències de l'home respecte als carnívors, omnívors, etc., i la similitud amb els primats; el lector només ha de concloure que el lloc de l'home és frugívor.

Podem fer un resum dient que l'energia que pot aportar la carn és menor que la que gasta per esser païda. Els carnívors tenen un canal intestinal que és tres vegades de longitud del cos, mentre que en l'home n'és dotze. Això implica un llarg recorregut i un gran desgast d'energia, i fa que la carn torni putrefacta abans d'arribar al recte. La falta de fibra i de material de despulla, fa que sigui absorbida abans de sortir, produint restrenyiment i absorció continuada del tòxic que no arriben a sortir. La paret intestinal dels carnívors disposa dels mitjans per a neutralitzar els tòxics de la putrefacció, però l'home no té aquestes defenses. Això mateix es pot dir del peix, però encara pitjor, perquè es podreix més aviat.

Per altra banda, l'excessiva concentració d'àcid dric pro-

duït pels aliments d'origen animal no pot esser totalment eliminada per l'organisme humà, que intenta alliberar-se'n enviant-lo a les articulacions, produint així artritis, pedres, i més molèsties degeneratives.

Sobrecarregam el nostre cos, l'embutim amb excés sense donar-li repòs (estalviar-li energies). La posició tan elevada en que hem col·locat la carn és més aviat mítica. En realitat les aportacions dels productes animals són: una quantitat excessiva de proteïnes; un nombre variable de greixos, que si no són cremades amb l'exercici no fan més que adherir-se perillosament al cos; una quantitat pobre de sals minerals i vitamines; i substàncies estimulants, però no nutritives, que apareixen com a conseqüència del "stress" i de la mort violenta de l'animal (xantina, creatina, etc.). Pel que fa a l'energia química A.T.P., els productes animals són molt poc rendibles perquè no tenen hidrats de carboni.

Es faria massa llarg explicar tants i tants motius pels quals l'home no ha de menjar carn, entre ells un de molt important és el motiu moral; si no volem violència no siguem violents amb els éssers més innocents i indefensos. La natura ens torna la pilota: la carn excita i genera més violència, angonya, ansietat. El vegetarià torna progressivament més tranquil.

Els aliments apropiats per l'home són aquells que, d'altra banda, hom pot agafar amb les seves mans i rogar amb les seves dents: en primer lloc la fruita, i en segon les verdures i arrels biològiques, degudament combinades per esser ben digerides. Però faria falta molt més espai per explicar les qualitats d'aquests aliments, així com l'estat físic i mental en què és aconsellable, o no, menjar.

De bell nou veim que l'home és un ésser integral; també dins ell mateix, el físic i el psíquic estan lligats. Però no hem d'oblidar que l'alimentació és sols un factor més en l'activitat humana.

LIBRERIA TURMEDA

Subministres escolars i didàctics

C/. Bisbe Cabanellas, 7a

Tel. 270866

Endemés dels llibres escolars de l'Ensenyament PRESCOLAR - GENERAL BASICA - B.U.P. - COU i F.P. hi trobareu tot tipus de llibres de divulgació

Retalla i envia a

mallorca socialista

C/. Temple, 7 Ciutat

Tel. 22 14 14

MALLORCA SOCIALISTA

C/. Temple n.º 7 - Ciutat de Mallorca - 1

Tels. 22 14 14 - 22 16 26

BUTLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom _____
Adreça _____
Població _____ Tel. _____

M'interessa una subscripció.

☐ Anual 500 ptes.

☐ Anual 1000 ptes. (Ajuda)

Forma de pagament:

☐ Rebut domiciliat a un Banc

Banc _____ Suc. _____

Compte n.º _____ Titular _____

☐ Enviaré l'import Taló n.º _____

Gir Postal _____

Signatura, _____

Per la vostra comoditat (i la nostra) domiciliem els pagaments al banc

